

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA 2008 ROK

ZABRZE, marzec 2009

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, miejskich jednostek organizacyjnych i innych instytucji.

Redakcja: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Zastępca Prezydenta Miasta: Adam Kurbiel

Naczelnik Wydziału: Bartłomiej Szewczyk

Opracował zespół redakcyjny w składzie:

Marcin Bania, Iwona Stolarska, Czesława Węclewicz.

Zespół redakcyjny składa podziękowania wszystkim komórkom Urzędu Miejskiego, jednostkom organizacyjnym gminnym, instytucjom i firmom, które udostępniając dane przyczyniły się do powstania Sprawozdania za 2008 rok.

Przy publikowaniu danych ze Sprawozdania prosimy o podanie źródła.

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze została przyjęta Uchwałą Nr XXII/284/08 Rady Miejskiej w Zabrzu w dniu 17 marca 2008 roku. Strategia wyznacza 4 kierunki rozwoju i podstawowe cele strategiczne miasta:

- Priorytet 1: Środowisko gospodarcze
- Priorytet 2: Nowoczesne społeczeństwo miejskie
- Priorytet 3: Atrakcyjne przestrzenie publiczne
- Priorytet 4: Usługi metropolitalne.

Poniżej prezentowane są działania podejmowane przez poszczególne Wydziały Urzędu Miejskiego w Zabrzu w zakresie realizacji postanowień Strategii.

KIERUNEK ROZWOJU – ŚRODOWISKO GOSPODARCZE (Priorytet 1)

„Środowisko gospodarcze” to pierwszy priorytet, który zawiera 4 cele strategiczne.

C 1. „Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej miasta na rzecz wzrostu potencjału zatrudnienia”

W ramach pierwszego celu strategicznego dotyczącego poprawy atrakcyjności inwestycyjnej miasta na rzecz wzrostu potencjału zatrudnienia, w chwili obecnej jest 8 planów miejscowych o łącznej powierzchni 875 ha co stanowi 10% powierzchni Miasta.

Zespół Planowania Przestrzennego sporządził 115 opinii merytorycznych dotyczących sposobu zagospodarowania wskazanych nieruchomości na potrzeby innych wydziałów, w tym 22 opinie urbanistyczne poszerzone o analizę wraz z załącznikiem kopii istniejących materiałów i dokumentacji oraz 42 opinie w pełnym zakresie informacji urbanistycznych obejmujących i udokumentowanych materiałami graficznymi z wykonanych analiz własności gruntów, sposobu użytkowania budynków i gruntów, inwentaryzację zdjęciową, charakterystyki budynków istniejących (kształt, wysokość, układ dachów).

Zabrze prowadzi politykę rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości poprzez różnego rodzaju instrumenty polityki gospodarczej, przy nakreślaniu zmian lokalnej sytuacji gospodarczej:

- Lokalizacja Miasta Zabrze w centralnej części województwa śląskiego i Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego jest dużym plusem dla rozwoju gospodarczego i prowadzenia inwestycji.
- Do zmian tej sytuacji przyczyniają się w dużej mierze działania nastawione na zmianę infrastruktury drogowej, takie jak:
 - ✓ budowa Drogowej Trasy Średnicowej (DTŚ);
 - ✓ budowa autostrady A1;
 - ✓ budowa obwodnic centrum miasta łączących autostrady A1,A4,DK 88, DTŚ;
 - ✓ budowa dróg w KSSE.

Drogi te uaktywniają wiele rejonów miasta przewidzianych pod działalność gospodarczą, a także wpłyną na rozwój KSSE na terenie miasta.

W formie broszury wydano ofertę inwestycyjną terenów Miasta Zabrze dotyczącą 9 terenów:

- Parku Przemysłowego o powierzchni 200 ha
- terenu przy ul. Mielżyńskiego o powierzchni 4,7312 ha
- terenu przy ul. Knurowskiej o powierzchni 5,0278 ha
- terenu przy ul. Lompy o powierzchni 3,8008 ha (od ul. Raławickiej)
- terenu przy ul. Lompy o powierzchni 9,4642 ha (od ul. Gazdy)
- terenu przy ul. Kościuszki o powierzchni 0,4069 ha
- terenu przy ul. Kochanowskiego o powierzchni 0,0512 ha
- terenu przy ul. Trocera o powierzchni 0,3932 ha
- terenu przy ul. Sienkiewicza o powierzchni 0,2758 ha

Powyższe oferty terenów inwestycyjnych były prezentowane na 3 targach inwestycyjnych oraz są stale dostępne na stronie internetowej Urzędu a także w BIP.

Powierzchnia inwestycyjna to około 500 ha gruntów, z czego grunty przeznaczone zarówno pod inwestycje przemysłowe i handlowe to około 200 ha oraz inwestycje mieszkaniowe około 300 ha.

W drodze przetargu ustnego nieograniczonego w 2008 sprzedano 15 nieruchomości roku o łącznej powierzchni 2 ha 9775 m², w tym 7 nieruchomości przeznaczonych na cele usługowe o łącznej powierzchni 2 ha 4350 m² (6 nieruchomości niezabudowanych i 1 nieruchomość zabudowaną).

Przygotowano jeszcze 8 nieruchomości o łącznej powierzchni 19 ha 2119 m² jednakże nie rozstrzygnięto przetargów ze względu na brak zainteresowanych (kryzys ogólnoswiatowy). Nieruchomości te ponownie zostaną wystawione do sprzedaży w 2009 roku.

Dochody uzyskane 2008 roku ze sprzedaży gruntów wynoszą 2.056.947,93 zł.

Liczba przygotowanych ofert inwestycyjnych wynosi 10, w tym 3 niżej wymienione nieruchomości zostały sprzedane:

- przy ul. Kopalnianej o pow. 635 m²
- przy ul. Asnyka o pow. 812 m²
- przy ul. Korczoka o pow. 488 m²

Powierzchnia objęta ofertami inwestycyjnymi wyniosła 19 ha 3542 m².

Zawarto 3 umowy sprzedaży terenów inwestycyjnych na łączną kwotę 87 870 zł.

W północnych dzielnicach miasta prowadzone są dwa duże projekty deweloperskie.

Pierwszy na ponad 40 ha składający się z budowy osiedla mieszkaniowego o zabudowie mieszanej oraz drugi będący największym obecnie projektem deweloperskim w kraju, budowa nowej dzielnicy miasta „Nowe Miasto” wraz z centrum konferencyjnym oraz ośrodkiem rekreacyjnym. Projekt obejmuje budowę mieszkań i domów jednorodzinnych dla 2500 mieszkańców (8000 mieszkań)

w terminie 12 lat na obszarze ponad 300 ha. Całkowity koszt inwestycji to 3 mld złotych.

Dzięki staraniom władz miasta w roku 2008 rozszerzeniu uległa specjalna strefa ekonomiczna.

Działający w ramach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej kompleks pierwszy przy ul. Pyskowskiej o powierzchni 8 ha został powiększony o 3 kompleksy.

Dwa kompleksy włączone do Strefy w styczniu 2008, o łącznej powierzchni 90 ha to tereny na wschód od ul. Ofiar Katynia – tereny po byłym PGR Wesola.

Trzeci kompleks włączony do Strefy w lipcu 2008 o łącznej powierzchni 10 ha to teren przy ul. 3 Maja, teren Zabrzeńskich Zakładów Mechanicznych.

Kompleks pierwszy jest aktualnie całkowicie zagospodarowany i w ramach jego granic prowadzi działalność trzy firmy: „NMC” specjalizująca się w produkcji elementów z tworzyw sztucznych (zatrudnia około 111 osób) oraz dwie kooperujące ze sobą firmy „Best Poland” i „Stilpol” z branży AGD (zatrudniające około 300 osób).

Koszt inwestycji pierwszej firmy (NMC) to 49,4 mln zł, natomiast koszt pozostałych dwóch firm kooperujących to około 50 mln zł.

W kompleksie drugim i trzecim KSSE podjęto prace związane z uzbrojeniem terenu. Przewidywany koszt inwestycji to 8 mln zł. Jak również przygotowano dokumentację dotyczącą budowy drogi dostępowej łączącej DK 4 (88) z A1 poprzez KSSE. Obszar w całości jest własnością Gminy Zabrze i stanowi zawarty teren. Przewidywany termin udostępnienia pod inwestycje to rok 2009/2010.

Kompleks czwarty to obszary Zabrzeńskich Zakładów Mechanicznych (ZZM), które rozpoczęły modernizację zakładu. W ramach tej modernizacji planowana jest budowa nowej linii produkcyjnej oraz nowej klimatyzowanej hali produkcyjnej. Koszt tej nowej inwestycji to około 64 mln zł oraz możliwość 100 nowych miejsc pracy. Inwestycja ta zwiększy zatrudnienia ZZM do 900 osób.

W 2008 roku rozpoczęła w Zabrzu swą działalność firma „Korea Fuel – Tech Poland” będąca częścią koncernu „Korea Fuel – Tech Corporation”. Jest to firma działająca w branży motoryzacyjnej zajmująca się produkcją elementów z tworzyw sztucznych. Firma zainwestowała w Zabrzu 25 mln zł i docelowo zatrudni 300 osób.

Ponadto dzięki podjęciu przez Radę Miejską w Zabrzu uchwał dotyczących pomocy regionalnej w formie zwolnienia od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji lub tworzących nowe miejsca pracy, inwestorzy krajowi i zagraniczni wykazali zainteresowanie z możliwością skorzystania z tego rodzaju ulgi.

W 2008 roku wpłynęły dwa wnioski przedsiębiorców zamierzających skorzystać z pomocy w formie zwolnienia od nieruchomości w zakresie pomocy na wspieranie nowych inwestycji oraz na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

Jeden wnioskodawca zamierzał skorzystać ze zwolnienia w związku z utworzeniem zarówno nowej inwestycji jak i nowych miejsc pracy, natomiast drugi chciał skorzystać tylko z ulgi w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości z uwagi na utworzenie nowej inwestycji.

Wartość inwestycji została wstępnie oszacowana na kwotę 4 848 775,00 zł, gdzie kwota 4 648 775,00 zł to wartość inwestycji jednego z wnioskodawców.

Również od 2007 roku Gmina Zabrze wspólnie z PKP S.A. przygotowuje się do realizacji inwestycji pn. „Budowa Centrum Przesiadkowego w Gminie Zabrze”. Projekt ten wpłynie na poprawę wizerunku centrum miasta, poprawi standard korzystania z komunikacji publicznej, a także przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy.

W 2008 roku na realizację wszystkich programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu dysponował kwotą Funduszu Pracy i EFS w łącznej wysokości 14 934,1 tys. zł.

W celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych wydatkowano środki na zadania typu: organizacja szkoleń, staże, przygotowania zawodowe, roboty publiczne oraz prace interwencyjne, przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, a także pokrycie kosztów doposażenia, wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Zestawienie zbiorcze, co do podjęcia pracy, działalności gospodarczej oraz zgłoszonych ofert pracy przedstawia tabela poniżej:

	2004	2005	2006	2007	2008
Podjęcia pracy	5 796	5 891	6 409	5 720	3 417
Podjęcia działalności gospodarczej	10	60	137	137	121
Zgłoszenia oferty pracy	2 854	2 801	4 443	7 463	5 851

Źródło: PUP Zabrze

Ze względu na inwestycje trwające w mieście takie jak program poprawy gospodarka wodno – ściekowa, budowa DTŚ, budowa budynków mieszkalnych przez TBS zauważono zwiększone zainteresowanie przekwalifikowaniami zawodowymi ukierunkowanymi na zawody budowlane w szerokim zakresie. W związku z czym wspiera się projekty wprowadzania nowych technologii w naukę zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych oraz szkolnictwie dla dorosłych. Otworzono dwa Centra Kształcenia Ustawicznego, które wystąpiły z wnioskami aplikacyjnymi o pozyskanie środków na rozszerzenie bazy kształcenia zawodowego, a mianowicie:

1. Centrum Kształcenia Ogólnego i Ustawicznego ul. Zwrotnicza 11 – projekt budowy hali nowych technologii w zawodach budowlanych przy współdziałaniu z zakładami pracy.
2. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego ul. 3 Maja 95 – projekt budowy kompleksów kształcących w zawodach gastronomiczno – hotelarskich.

Władze miasta wspierają poprawę użyteczności zawodowej mieszkańców poprzez popieranie kształcenia ustawicznego w zakresie kursów, szkolenia dorosłych, przekwalifikowań, czy studiów.

Na terenie Zabrze działają 3 szkoły wyższe:

1. Śląski Uniwersytet Medyczny
2. Politechnika Śląska Wydział Organizacji i Zarządzania
3. Wyższa Szkoła im. B. Jańskiego.

Liczba kierunków oferowanych przez szkoły wyższe działające w Zabrzu:

1. Śląski Uniwersytet Medyczny – 2 kierunki :
 - ✓ Lekarski
 - ✓ Lekarsko - dentystyczny
2. Politechnika Śląska – 5 kierunków:
 - ✓ Zarządzanie
 - ✓ Administracja
 - ✓ Socjologia
 - ✓ Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
 - ✓ Logistyka
3. Wyższa Szkoła im. B. Jańskiego – 1 kierunek:
 - ✓ Gospodarka przestrzenna.

C 2. „Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości”

Na rozwój lokalnej przedsiębiorczości ma wpływ szeroko rozumiane otoczenie biznesu: prawo i regulacje oraz ich egzekwowanie, system podatkowy, koszty pracy, dostępna infrastruktura drogowa, telekomunikacyjna, rynek finansowy, otoczenie instytucjonalne itp.

Śledząc dane dotyczące rynku pracy, strukturę i produkcję przemysłową oraz usługi o lokalnej aktywności gospodarczej można powiedzieć, że:

- Mimo malejącej liczby ludności (o 1 048 osób mniej w 2007 roku w odniesieniu do roku 2006), ludności w wieku produkcyjnym w 2007 roku było 125 138, chociaż liczba ta też maleje. Ale maleje również liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, wchodząc w grupę osób w wieku produkcyjnym.

Liczba osób pracujących – podatników i płatników – wpływa na sumę dochodów wykonywanych przez Urząd Skarbowy, a tym samym na dochody gminy.

- Liczba osób w wieku poprodukcyjnym, w szczególności kobiet przechodzących na emeryturę, sugeruje zwrócenie uwagi na usługi dla osób z tego przedziału wiekowego, a tym samym rozwój takich usług.
- Obniżanie się stopy bezrobocia, różnica o 5 punktów procentowych w 2007 roku w odniesieniu do roku 2006, a także malejąca stopa bezrobocia w 2008 roku (w 2008 roku stopa bezrobocia wynosiła 8,8%).

Mimo, iż ciągle malała stopa bezrobocia, to była ona jednak znaczna w odniesieniu do danych z innych miast. Jednakże wartym podkreślenia jest

fakt, iż w porównaniu z innymi miastami – zmienia się najszybciej, osiągając coraz niższe wartości.

Spadek stopy bezrobocia związany jest z działalnością Powiatowego Urzędu Pracy, który organizuje, oprócz działalności ustawowej, inne formy aktywnego przeciwdziałania bezrobociu (staże, szkolenia, prace interwencyjne, refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej).

W efekcie zachodzących przemian gospodarczych w Zabrzu zaobserwowano ciągły wzrost przedsiębiorczości. Rozwój mikro i małych przedsiębiorstw stał się podstawą funkcjonowania zabrzańskiej gospodarki.

Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w ostatnim okresie czasu przedstawiają się następująco:

<i>Klasa wielkości</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
0-9	14298	14491	14494
10-49	662	690	684
50-249	121	128	127
250-999	28	26	25
1000 i więcej	4	3	3

Jednakże dane te obejmują tylko firmy z główną siedzibą w Zabrzu. Jest wiele firm – oddziałów umiejscowionych w Zabrzu, które swą główną siedzibę mają w innym mieście takim np. jak Warszawa, Kraków, Wrocław, Poznań itp., a zatrudniają także mieszkańców Zabrze. W celu stymulacji rozwoju lokalnej przedsiębiorczości podjęto również pewne regulacje prawne takie jak:

- Rada Miejska w Zabrzu w 2006 i 2007 roku podjęła uchwałę w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenia nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją na terenie gminy Zabrze.

Jest to także instrument wspierania zmian lokalnej sytuacji gospodarczej, rozwoju przedsiębiorczości.

- Rada Miejska podjęła uchwały o stawce opłat targowych na dany rok kalendarzowy – prowadzi to do wspierania rozwoju małych firm handlowych, do rozwoju drobnego handlu w Gminie oraz do obniżenia cen towarów sprzedawanych na targowiskach.
- Ważnym instrumentem polityki finansowej gminy są również czynsze za najem i dzierżawę.

Przy tych wszystkich czynnikach nie można pominąć wsparcia udzielonego przez Miasto, poprzez utworzenie Funduszu Poręczeń Kredytowych, które ułatwiają podmiotom gospodarczym dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania.

Wymienione zamierzenia i działania są dużą szansą dla Miasta w zakresie zmian lokalnej sytuacji gospodarczej różnych sektorów ekonomicznych, tym bardziej, gdy widoczne jest duże zapotrzebowanie na różnego rodzaju formy pomocy publicznej oraz dążenie Miasta do wspierania rozwoju usług rynkowych i nierynkowych.

W 2008 roku zgłoszono 7 753 oferty pracy. Jest to o 290 ofert więcej od zgłoszeń roku ubiegłego. 147 osób podjęło własną działalność gospodarczą w wyniku szkoleń prowadzonych przez PUP.

Na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej korzystano ze środków Funduszu Pracy w wysokości 14 934,1 tys. zł, w tym 7 mln zł przeznaczonych na realizację projektów PO KL Poddziałanie 6.1.3 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pracownicy Urzędu udzielili około 170 konsultacji przedsiębiorcom oraz osobom planującym otworzenie własnej działalności gospodarczej. Zorganizowano 7 szkoleń dla przedsiębiorców i osób planujących otworzenie własnej działalności gospodarczej w której uczestniczyły 152 osoby. Osoby te otrzymują również pakiet dokumentów informacyjnych. Na Targach Pracy i Przedsiębiorczości zorganizowano konferencję dla przedsiębiorców z zakresu spraw dotyczących prawa pracy, pozyskiwanie środków finansowych zewnętrznych, kredytów z banków itp.

Od 2007 roku działa w Zabrzu Punkt Konsultacyjny dla Przedsiębiorców umiejscowiony w budynku Cechu Rzemiosł Różnych. Punkt ten udzielił 486 usług doradczych dla osób fizycznych oraz 82 usługi doradcze dla firm.

Z poradnictwa korzystali głównie tzw. starterzy, czyli osoby zamierzające podjąć działalność gospodarczą (ich liczba wyniosła ok. 80% ogółu).

Opracowano Poradnik Podatkowy Gminy Zabrze, który zawierał informacje na temat podatków i opłat lokalnych. Poradnik miał na celu przekazanie podstawowej wiedzy na temat podatków pobieranych przez Gminę bez konieczności szukania informacji w ustawach, rozporządzeniach, uchwałach Rady Miejskiej oraz przybliżenie tej tematyki podatnikom Miasta.

Powiatowy Urząd Pracy realizował takie programy jak:

1. **„Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom”** Miejski Program realizowany w 2008r. Wartość projektu 500 000,00 zł. Środki z Programu przeznaczone zostały na utrzymanie Punktu Aktywizacji Bezrobotnych oraz Punktów Pomocy Koleżeńskiej (Kontynuacja projektu Punkty Pomocy Koleżeńskiej realizowanego w partnerstwie z PUP Siemianowice Śl.); utworzenie Centrum Pracy; wsparcie pracodawców i bezrobotnych poprzez Organizację Targów Pracy i Klubu Pracy, organizację Konferencji dla Pracodawców, finansowanie delegacji pracownikom PUP – dot. monitoringu i kontroli, zakup literatury fachowej.
2. **„Krok do przodu”** Poddziałanie 6.1.3 PO KL 03.03.2008 – 31.12.2008. Wartość projektu 7 000 027,68 zł. Projekt skierowany do 1 400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Zabrze, a w szczególności do bezrobotnych do 25 r.ż. i powyżej 50 r.ż.; niepełnosprawnych; bezrobotnych długotrwale lub kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka; bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego i bez wykształcenia średniego; bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do lat 18; bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia

wolności nie podjęli zatrudnienia. Zakłada on realizację podstawowych zadań Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu: staże, szkolenia, przygotowania zawodowe, przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

3. **„KLUCZ do sukcesu – projekt na rzecz zatrudnienia”** Poddziałanie 6.1.2 PO KL – 02.06.2008 – 31.01.2010. Wartość projektu 461 149,67 zł. Celem projektu jest poprawa dostępności i jakości usług oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu poprzez zatrudnienie 11 pracowników PUP w Zabrzu (6 doradców zawodowych i 5 pośredników pracy).

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w celu aktywizacji osób bezrobotnych corocznie wydatkuje środki Funduszu Pracy na realizację ustawowych zadań, tj.: organizacja szkoleń, staży, przygotowań zawodowych, robót publicznych oraz prac interwencyjnych, przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, a także pokrycie kosztów doposażenia, wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Przystąpiono do opracowania koncepcji przebudowy targowiska miejskiego, które ma być przedstawione do analizy w 2009 roku. Jak również Powiatowy Urząd Pracy rozpoczął działania w celu adaptacji obiektu na Centrum Przedsiębiorczości, tzw. dawny Ratusz przy ul. Jagiellońskiej i ul. Karola Miarki. Wydatkowano środki na stworzenie koncepcji i dokumentacji technicznej adaptacyjnej obiektu na w/w Centrum.

Natomiast Urząd Miasta rozpoczął prace nad przygotowaniem opracowania „Pakietu rozwiązań pomocowych dla Przedsiębiorców i Inwestorów Gminy Zabrze”.

C 3. „Wzmacnianie profilu gospodarczego miasta”

Poprzedni profil gospodarczy miasta, zdominowany przez działalność tradycyjnych gałęzi przemysłowych nie sprzyjał promowaniu postaw przedsiębiorczości. Od kilkunastu lat powstają nowe zakłady, ale proces ten odbywa się w mniejszym zakresie niż ma to miejsce w innych miastach Aglomeracji Śląskiej. Mieszkańcy wybierali raczej poszukiwanie zatrudnienia niż angażowanie się w kreację miejsc pracy dla siebie i innych.

Dlatego też rozpoczęto prace nad wzmocnieniem profilu gospodarczego miasta poprzez tworzenie warunków ułatwiających przyszłym i obecnym przedsiębiorcom kontaktów regionalnych i międzynarodowych. Plan działań opiera się na budowie solidnego otoczenia makroekonomicznego, stworzeniu dogodnych i jednolitych warunków prawnych oraz efektywnym wsparciu rozwoju przedsiębiorstw, promowaniu przedsiębiorczości, poprawie infrastruktury, wspieraniu rozwoju innowacyjności i nowych technologii, a także inwestowaniu w kapitał ludzki.

Od wielu lat prowadzone są Targi Pracy i Przedsiębiorczości w których bierze udział min. 90 przedsiębiorców, a przewijają się przez nie setki ludzi. W roku 2008 udział wzięło 102 wystawców – przedsiębiorstw, zakłady, a także firmy doradcze i banki.

Osób biorących udział w tych Targach było około 1500.

Targi te organizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miejskie i Centrum Kształcenia Praktycznego przy pomocy dwóch szkół ponadgimnazjalnych – Centrum Edukacji i Zespół Szkół nr 3 w Zabrzu. W ramach wzmocnienia profilu

gospodarczego Prezydent Miasta powołał Radę Gospodarczą, która wspomaga działania Miasta w kierunku większego rozwoju MŚP.

Zorganizowano dwie konferencje poświęcone potencjałowi gospodarczemu Miasta i jego rozwojowi w których wzięło udział 800 osób.

Miasto Zabrze w ramach prowadzonej polityki gospodarczej rozważa stworzenie kolejnych instrumentów, takich jak:

- Badania rynku pracy,
- Centrum dla Przedsiębiorców,
- Inkubatory Przedsiębiorczości,
- park przemysłowy,

które będą wpływały na zmiany sytuacji gospodarczej.

Również Powiatowy Urząd Pracy współpracuje z przedsiębiorcami i widzi cel w otwarciu Centrum dla Przedsiębiorców. Działanie tegoż Urzędu i komórek organizacyjnych jako Punkty Pomocy Koleżeńskiej, Punkty Konsultacyjno – Doradcze dla przedsiębiorców czy osób rozpoczynających działalność gospodarczą, przy współdziałaniu z Urzędem Miasta i innymi organizacjami, wpływa na zmianę sytuacji gospodarczej miasta:

- co roku rośnie liczba małych i średnich przedsiębiorstw, przy czym zdecydowaną większość stanowią podmioty gospodarcze małe;
- obserwuje się wzrost spółek z udziałem kapitału zagranicznego w sektorze prywatnym.

W działaniach tych czynnie uczestniczy Zabrzeńska Izba Przemysłowo - Handlowa, Cech Rzemiosł Różnych, Powiatowa Rada Zatrudnienia oraz Rada Gospodarcza.

Wspierane są działania w zakresie budowy Parku Technologicznego – czyli tworzenie warunków do wykorzystania naukowego i gospodarczego potencjału Miasta; np. tzw. BioMedTech Silesia będzie stanowił wyodrębniony kompleks budynków i urządzeń zapewniających właściwą bazę infrastrukturalną dla prowadzenia działalności opartej na innowacyjnych rozwiązaniach technologicznych w zakresie medycyny i aparatury medycznej. (patrz C4)

A także działania Inkubatora Młodych Twórców Kultury.

Nie można pominąć w kierunkach zmian tendencji rozwoju:

- budownictwa mieszkaniowego jedno i wielorodzinnego,
- rozwoju turystyki przemysłowej (Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej – Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido”, Skansen Królowa Luiza, Sztolnia Dziedziczna, Muzeum Górnictwa, Międzynarodowe Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki),
- szkolnictwa wyższego (Oddziały Politechniki Śląskiej, Filia AWF-u, itp.)
- budowy obiektów rekreacyjno – sportowych, parków, centrów kultury, przebudowy Stadionu „Górnika Zabrze”,

- baz informatycznych, np. Systemu Informacji o Terenie, sieci szerokopasmowej, itp.
- rozbudowa Śląskiego Centrum Chorób Serca,
- Budowy Centrum Przesiadkowego

Rok 2008 był początkiem stworzenia platformy kontaktów gospodarczych i integracji środowisk przy współdziałaniu Urzędu, jednostek organizacyjnych miasta, Rady Gospodarczej, Powiatowej Rady Zatrudnienia, Cechu Rzemiosł Różnych i Zabrzańskiej Izby Przemysłowo – Handlowej.

Na terenie miasta Zabrze działa Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (Podstrefa Gliwice) której rozwój wpływa na zmniejszenie bezrobocia, wzrost dochodów mieszkańców, rozwój przedsiębiorczości, a tym samym zmiany lokalnej sytuacji gospodarczej.

Obecnie w granicach KSSE działalność prowadzą 4 firmy: NMC, Best Poland, Stilpol oraz Zabrzańskie Zakłady Mechaniczne S.A.

Prowadzona była i jest współpraca w zakresie budowy Centrum Logistycznego przez PKP Cargo.

Również prowadzono prace projektowe nad infrastrukturą KSSE, gdzie roboty budowlane rozpoczną się w połowie 2009 roku przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności KSSE w Zabrzu, a tym samym wzrośnie możliwość pojawienia się większych inwestorów.

C 4. „Transfer nowych technologii oraz dostęp do informacji gospodarczej”

Gmina Miejska Zabrze włącza się prawie we wszystkie proponowane przedsięwzięcia innowacyjne wpływające pozytywnie na rozwój środowiska gospodarczego. Współpracuje w tym zakresie ze wszystkimi osobami prawnymi i fizycznymi, które chcą współpracować na polu wdrożenia nowych technologii nie tylko w pracy ale także w nauce.

Dlatego też w działalności szkół ponadgimnazjalnych technicznych skupiono się na działaniu w ramach programu UE Leonardo da Vinci – „Uczenie się przez całe życie”. W ramach tego programu 4 zespoły szkolne wymieniają swoje doświadczenia w nauce nie tylko zawodu młodzieży kształconej w tych placówkach z doświadczeniami szkół podobnego typu krajów Unii Europejskiej. Coraz więcej szkół ponadgimnazjalnych zainteresowanych jest wymianą doświadczeń nauki zawodu z innymi krajami UE. Miasto również wspiera działanie Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla PAN, które na terenie miasta w dzielnicy Zabrze Biskupice realizuje projekt inwestycyjny dotyczący nowych technologii – Centrum Czystych Technologii Węglowych.

Budowa Systemu Informacji o Terenie dla Miasta Zabrze, którego istotą i celem podstawowym jest zwiększenie ilości informacji oraz usług, przede wszystkim powiązanych z informacją przestrzenną, udostępnionych przez Urząd Miejski w Zabrzu podmiotom publicznym (społeczeństwu, instytucjom, przedsiębiorstwom) drogą elektroniczną. Projekt o wartości 1 925 709,00 PLN otrzymał dofinansowanie w wysokości 1 636 852,65 PLN co stanowi 85% kosztów. Pozostałe koszty w wysokości 288 856,35 PLN zostaną sfinansowane z budżetu miasta.

Dalszym działaniem w kierunku rozwoju nowych technologii w mieście jest utworzenie bazy dla BioMedTech – Silesia.

Projekt pn. „Centrum BioMedTech Silesia” powstał w wyniku porozumienia kilku podmiotów: Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej oraz Miasta Zabrze.

Zgodnie z założeniami projektu Centrum, będące ośrodkiem kreowania i wdrażania innowacyjnych technologii, powstanie na terenie należącym do PAN oraz w budynkach wykorzystywanych przez Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN.

W ramach projektu planuje się powołanie i wyposażenie do celów naukowo badawczych oraz komercyjnych:

- Centrum Telemedycyny i Modelowania Matematycznego – sterowanie na odległość i rzeczywistość wirtualna,
- Centrum Badań i Innowacji Technicznych – roboty medyczne, miniaturyzacja urządzeń medycznych, protezy serc,
- Centrum Badań i Innowacji Biologicznej – inżynieria genetyczna,
- Centrum Edukacji i Transferu Technologii – organizacja warsztatów i szkoleń oraz komercjalizacja technologii,
- Arena Przedsiębiorczości – firmy zajmujące się wdrażaniem do produkcji opracowanych technologii.

Podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Zabrze a Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej oraz Stowarzyszeniem Współpracy Regionalnej oraz wykonano koncepcję merytoryczną wraz z oszacowaniem kosztów wyposażenia.

Opracowana została koncepcja instytucjonalno prawna oraz koncepcje architektoniczne.

W ramach zrealizowanych działań złożono wniosek o dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Działanie 2.1. Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym. Wartość projektu 97 817 829,47 PLN (dotacja 100% - 97 817 829,47 PLN). Wniosek przeszedł ocenę formalną, oczekuje na ocenę merytoryczną.

Centrum BioMedTech Silesia w Zabrzu powstanie aby dzięki współpracy grona wybitnych naukowców i w oparciu o istniejącą i utworzoną infrastrukturę tworzyć nowe technologie i wdrażać je do zastosowań komercyjnych. Prace naukowo – badawcze będzie cechowała interdyscyplinarność, a ukierunkowane będą na zastosowanie opracowanych rozwiązań w medycynie.

Główne kierunki prac badawczych i wdrożeniowych będą dotyczyły nowych materiałów dzięki którym można będzie konstruować np. protezy serc, miniaturyzacji, robotyzacji, diagnostyki i informatyzacji. Koncepcja centrum realizuje schemat: laboratoria badawcze, weryfikacja i certyfikacja, wdrożenie i produkcja w instytucjach partnerskich i firmach.

Ważnym elementem projektu jest Arena Przedsiębiorczości, czyli system wsparcia dla małych i średnich firm zajmujących się komercjalizacją technologii opracowanych

przez zespoły badawcze. Ponadto Centrum będzie służyło wsparciem przedstawicielom sektora MŚP w takich aspektach jak: konsulting w zakresie transferu technologii, przygotowanie projektów badawczych i wdrożeniowych, poszukiwanie źródeł finansowania czy wsparcie dla nowopowstających przedsiębiorstw. Istotnym uzupełnieniem Centrum będzie część edukacyjno – konferencyjna poświęcona organizacji szkoleń, konferencji, wsparciu dla młodych naukowców oraz wymianie doświadczeń. Zakłada się, że taka znaczna inwestycja w potencjał intelektualny oraz nowoczesne technologie w najbardziej rozwojowych dziedzinach nauki stanie się impulsem rozwojowym dla miasta i regionu. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż projekt koncentruje się wokół dziedzin uznawanych za priorytetowe przez UE.

KIERUNEK ROZWOJU – NOWOCZESNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE **(Priorytet 2)**

„Nowoczesne społeczeństwo miejskie” to drugi priorytet, który zawiera 7 celów strategicznych.

C 5. „Poprawa bezpieczeństwa”.

W ramach współpracy Miasta z Policją na zatrudnienie policjantów patrolujących miasto i inne zadania bieżące Policji wydatkowano w 2008 roku 414 897 zł, a na cele inwestycyjne 206 000 zł – zakup samochodów.

Do tych wydatków dotyczących polepszenia bezpieczeństwa Miasta należy dodać nakłady przenoszone na działalność Straży Miejskiej w wysokości 3 620 327 zł.

Liczba kamer monitoringu wizyjnego wewnętrznego wynosi 20. Liczba przestępstw około 6 850 na rok, dokładniejszej liczby w skali roku z danych GUS jeszcze nie ma.

Wykrywalność przestępstw wyniosła – 59,5%.

Spadki obserwuje się w przypadku wypadków drogowych. Do Policji zgłoszono 1474 kolizji drogowych, zaistniało 244 wypadków drogowych, w których 4 osoby poniosły śmierć, a 302 doznały obrażeń ciała.

Nakłady na naprawę zdemastowanych urządzeń 359 778,67 zł/rok w tym 295 423,10 zł to nakłady na naprawę zdemastowanych urządzeń i elementów zapewniających bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Wpływy do budżetu miasta w 2008 r. z tytułu wpłaconych kar orzeczonych wyrokiem sądu za zniszczenia elementów majątku Gminy oraz z tytułu odszkodowań wpłaconych przez ubezpieczycieli sprawców zdarzeń drogowych wyniosły łącznie 27,1 tys. zł.

Wydział Infrastruktury Komunalnej prowadzi wszelkie możliwe działania przy współpracy z Policją, Strażą Miejską i firmami ubezpieczeniowymi, prowadzące do ujawniania sprawców i egzekucji należności z tego tytułu.

Natomiast wydatki poniesione z budżetu miasta w 2008 r. na naprawę uszkodzonych lub zdemastowanych urządzeń miejskich, będących w utrzymaniu Wydziału IK, to:

- naprawy uszkodzeń wiat przystankowych	82,0 tys. zł

- naprawy uszkodzeń sygnalizacji świetlnych	32,7 tys. zł
- naprawy uszkodzeń znaków drogowych	180,6 tys. zł
- naprawy uszkodzeń ławek parkowych	2,4 tys. zł
- naprawy uszkodzeń placów zabaw dla dzieci	30,6 tys. zł
<i>Razem:</i>	328,4 tys. zł

Pracownicy Wydziałów Infrastruktury Komunalnej, Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności oraz Straży Miejskiej tworzą zespół szybkiej interwencji.

Liczba osób zajmujących się tzw. „szybką interwencją” to:

Wydział Infrastruktury Komunalnej	17
Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności	6
Straż Miejska	12
<i>Razem:</i>	35

Działania tych osób opierają się na silnym współdziałaniu z Policją celem uzyskania poprawy bezpieczeństwa oraz zmiany podejścia obywateli do wspólnego mienia Gminy.

Współpraca ta nabrała większych rozmiarów przy wspólnej realizacji rządowego Programu „Razem bezpiecznie”. Biorą w nim udział: Policja, Straż Miejska, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Wydział Oświaty, pracownicy zabrzańskich szkół, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, w niektórych zagadnieniach biorą udział również inne Wydziały Urzędu Miejskiego w Zabrzu.

Program profilaktyczno – interwencyjny „Lepiej Razem niż Osobno” opracowano w 2001 roku. Realizowany był w ramach inicjatywy społecznej przez zabrzańskich pedagogów, Policję – koordynator ds. nieletnich oraz grupy ds. nieletnich Straży Miejskiej.

W 2007 roku przystąpiono do konkursu w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie” składając wniosek na dofinansowanie programu. Zajęto z tym programem pierwsze miejsce w województwie śląskim.

Projekt był realizowany na terenie gminy Zabrze w okresie od 17.03.2008 r. do 17.12.2008 r. Podstawowymi zadaniami programu były zadania typu:

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa przez niwelowanie zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży
- koordynacja działań służb i instytucji działających na rzecz dziecka, rodziny i szkoły (Policja, Straż Miejska, Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego szkoły i placówki oświatowe, Zespół Kuratorów Sądowych, MOPR, lokalny Ośrodek Wsparcia, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna)
- działanie na rzecz przestrzegania Praw Dziecka w środowisku wychowującym przez zespół interwencyjny
- prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych na rzecz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przemocy i agresji szkolnej oraz pomocy w rodzinie (odpowiedzialność prawna, pomoc psychologiczna)

- organizowanie szkoleń z zakresu ograniczenia zjawisk patologicznych oraz przeciwdziałanie przestępczości i demoralizacji wśród nieletnich

Pozyskane środki na ten cel to 63 620,00 zł oraz własne z budżetu Gminy 47 052,00 zł.

Jeśli ograniczyć się tylko do osób realizujących opisywany cel C5, finansowanych z budżetu gminy Zabrze, to wskaźnik ewaluacji wynosił w 2008 roku 40 osób/rok.

C 6. „Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców”.

Nowoczesne społeczeństwo miejskie powinno posiadać odpowiednią wiedzę i świadomość obywatelską. Można to uzyskać poprzez podnoszenie jakości kształcenia ogólnego jak i pozalekcyjnego pozwalającego na rozszerzenie i pogłębienie wiedzy w dziedzinach zainteresowań uczniów, a także rozwoju ich talentów.

Ważniejsze przedsięwzięcia rozwojowe zrealizowane w 2008 roku to:

- 1) każda szkoła opracowała szkolny plan wychowawczy
- 2) przedstawiciel Miasta uczestniczył w pracach zespołów oceniających przyczyny zagrożeń występujących w szkołach publicznych
- 3) kształtowano postawy patriotyczne uczniów poprzez udział w uroczystościach organizowanych przez Miasto
- 4) promowano ideę wolontariatu wśród dzieci i młodzieży poprzez tworzenie uczniowskich zespołów wolontariatu
- 5) tworzenie systemu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w Przedszkolu nr 34 i Przedszkolu nr 48
- 6) tworzenie dodatkowych klas terapeutycznych
- 7) wydanie informatora „Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne w Zabrzu” w ramach „Zabrzańskie Abecadło Pomocowe”
- 8) opracowanie i realizowanie przez szkoły programu działań profilaktycznych w zakresie zapobiegania narkomanii i uzależnienia.
- 9) partnerstwo Samorządu Miasta w kampanii społecznej „Szkoła bez przemocy”
- 10) realizowanie programów rządowych:
 - „Wyprawka szkolna” – 708 dzieci i uczniów, dofinansowanie w wysokości 84 209,00 zł
 - Program pomocy na rzecz społeczności romskiej w Polsce – 139 uczniów, 133 000,40 zł, z budżetu miasta kwota 62 216,00 zł
 - Otwarte sale gimnastyczne – 20 szkół, kwota 138 671,00 zł
- 11) rozwijano aspiracje edukacyjne uczniów i studentów szczególnie uzdolnionych w dziedzinie nauki, kultury i sportu (15 stypendiów Prezydenta Miasta na kwotę 60 000,00 zł, 5 z gimnazjum, 5 ze szkół ponadgimnazjalnych i 5 studentom mieszkańcom Zabrze) oraz stypendia z programu „Nauka drogą do sukcesu na Śląsku”

12) wprowadzono elektroniczny nabór do przedszkoli miejskich, który usprawnił przebieg zapisów oraz wyeliminował proceder zapisywania dziecka do kilku przedszkoli

13)wdrażana jest Platforma Edukacyjna, centralna baza danych o uczniach i placówkach oświatowych usprawniająca realizację i nadzór nad procesami edukacyjnymi w Mieście

Duży nacisk kładziono na wzrost znajomości języków obcych, umiejętności w zakresie obsługi i korzystania z Internetu, rozwijanie talentów, a także poszerzanie zainteresowań związanych z lokalną tradycją.

Zajęcia te realizowane są przez obowiązkowe zajęcia edukacyjne, pozaobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne oraz koła zainteresowań prowadzone przez szkoły i ogniska pracy pozaszkolnej.

Oprócz uczniów zwrócono uwagę na doskonalenie nauczycieli tj. kursy językowe dla nauczycieli, kursy kwalifikacyjne oraz studia podyplomowe dla nauczycieli i pracowników administracji w oświacie organizowane ze środków unijnych przez Politechnikę Śląską Wydział Organizacji i Zarządzania (kwota 419 015,00 zł środków unijnych).

Oprócz realizacji kształcenia opartego na podstawach programowych określonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej prowadzone były zajęcia pozalekcyjne.

Zajęcia pozalekcyjne organizowane były w oparciu o potrzeby uczniów i pod względem preferencji uczniów zostały ukształtowane następująco:

1. **zajęcia sportowe,**
2. **zajęcia językowe,**
3. **zajęcia informatyczne,**
4. **zajęcia kulturalno-artystyczne**

Innym elementem kształtującym rozwój uczniów w dziedzinie sportu są **klasy sportowe** w różnych dyscyplinach, umożliwiające godzenie systematycznych treningów sportowych z edukacją ogólną.

Wiele z tych zajęć prowadzonych było przez nauczycieli bez opłat za ich prowadzenie lub w ramach programów rządowych ogłoszonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (np. Uczenie się przez całe życie itd.) lub Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (np. Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce itd.).

Wydatki Miasta w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych to kwota związana tylko z wynagrodzeniem nauczycieli 1 592 500,00 zł plus pochodne do wynagrodzenia bez kosztów związanych z korzystaniem z sal i mediów.

Liczba osób korzystających z zajęć pozalekcyjnych płatnych to 9 292 uczniów oraz w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych społecznie 9 726 uczniów.

Prowadzonych było 1 130 kół zainteresowań z czego 484 płatne.

Liczba młodzieży kontynuującej naukę w szkołach średnich w relacji do całkowitej liczby młodzieży to:

w Liceach Ogólnokształcących	36,5%	(2638 uczniów)
w Technikach	35,7%	(2580 uczniów)
w Liceach Profilowanych	7,0%	(508 uczniów)
w Zasadniczych Szkołach Zawodowych	14,1%	(1021 uczniów)
w Liceum Plastycznym oraz Ogólnokształcącej Szkole Sztuk Pięknych	3,2%	(235 uczniów)
w Szkołach Policealnych	3,5%	(254 słuchaczy)

W szkołach zawodowych wygasł zawód „elektryk”. Nowe zawody to „technolog robót wykończeniowych” w budownictwie oraz „monter izolacji budowlanych”.

Ulega zmianie liczebność uczniów w poszczególnych typach szkół – zauważa się zwiększenie liczby uczniów w szkołach zawodowych szczególnie technikach.

Licea Profilowane nie cieszą się zainteresowaniem i ulegają stopniowej likwidacji.

Liczba kierunków kształcenia na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego wynosi 17 w technikach oraz 14 zawodów w szkołach zasadniczych zawodowych.

W ramach edukacji publicznej zrealizowano następujące poczynania:

- 1) utworzono 2 szkoły dla dorosłych tj. Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 2 i Szkołę Policealną nr 9, które będą działać w ramach Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 przy ul. 3 Maja 95
- 2) zakończono pierwszy etap rozwoju Centrum Kształcenia Praktycznego poprzez oddanie do użytku hali mechaniczno – ślusarskiej oraz stanowiska napraw i diagnostyki samochodowej
- 3) zlikwidowano warsztaty szkolne przy ul. Fabrycznej 3
- 4) poczyniono przygotowania organizacyjne do II i III etapu rozwoju CKP – etap pracowni gastronomicznej oraz etap pracowni hotelarskich
- 5) udzielono zezwolenia Szkole Podstawowej nr 14,15 i 25 na utworzenie od dnia 01.09.2008 oddziałów dla dzieci 6 letnich.

Inicjowanie i uczestnictwo w projektach kreujących i wzbogacających ofertę dydaktyczną szkół wyższych nie leży w gestii Wydziału Oświaty. W 2008 roku Prezydent prowadziła rozmowy z Rektorem Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach celem utworzenia w Zabrze oddziału zamiejscowego AWF-u. Uzgodniono miejsce siedziby AWF oraz wyspecyfikowano potrzeby Uczelni w zakresie rodzaju i liczby niezbędnych obiektów. Trwają prace nad przygotowaniem i pozyskaniem środków na ten cel. Negocjowana jest umowa wstępna pomiędzy Uczelnią i Miastem.

Trwa ścisła współpraca pomiędzy Politechniką Śląską a Miastem. Uczelnia ta przygotowuje się do otwarcia nowego kierunku związanego z Biotechnologiami.

Czyli rozpoczęto 2 inicjatywy w zakresie profili kształcenia szkół wyższych.

Wydatki miasta związane z unowocześnieniem bazy dydaktycznej zbiorczo remonty i doposażenia to kwota 7 744 757,00 zł.

Zlecono wykonanie dokumentacji technicznej dla projektu pn. „Adaptacja przemysłowych budynków gminy Zabrze na potrzeby Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego”. Planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WŚ, Działanie 8.3. Infrastruktura szkolnictwa wyższego.

Ponadto, zlecono wykonanie dokumentacji technicznej dla projektu pn. „Budowa Centrum Nowych Technologii na potrzeby Centrum Kształcenia Ustawicznego”. Planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WŚ, Działanie 8.3. Infrastruktura szkolnictwa wyższego.

Wykonane remonty w obiektach edukacyjnych w Zabrze w 2008 roku:

Lp	Placówka	Zakres remontu	koszt
1.	SP 6	Termomodernizacja budynku, remont korytarza I p, budowa boiska szkolnego	1 840 160 zł
2.	SP 7	Remont korytarza - parter	57 201zł
3.	SP15	Termomodernizacja budynku	1 224 209zł

4.	SP21	Częściowa wymiana stolarki okiennej	32 598zł
5.	SP28	Częściowa wymiana stolarki okiennej	65 880zł
6.	SP25	Budowa stacji wymiennika ciepła	367 354zł
7.	SP36	Remont auli	700 000zł
8.	SP43	Wymiana wykładzin w salach dydaktycznych oraz malowanie	72 000zł
9.	P14	Przebudowa werandy	68 090zł
10.	P 29	Budowa drogi pożarowej	
11.	P35	Termomodernizacja budynku, przebudowa kotłowni oraz wymiana wymiennika c.o.	640 536zł
12.	P48	Budowa stacji wymiennika ciepła	89 263zł
13.	ZSP 7	Wymiana stolarki okiennej w starym budynku szkoły, budowa inst.hydrantowej	161 227zł
14.	G29	Wymiana drzwi wejściowych +ścianka	30 000zł
15.	ZS3	Dokończenie wymiany stolarki okiennej	26 644zł
16.	ZSEU	Remont podłóg w salach dydaktycznych	60 000zł
17.	ZSO	Wymiana instalacji c.o oraz wymiennika, przebudowa zaplecza Sali gimnastycznej	1 496 000zł
18.	ZSSp.41	Budowa zaplecza kuchni, wymiana inst. Elektrycznej, wyposażenie placu zabaw	475 294zł
		Razem	7 689 715zł

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WŚ złożono następujące wnioski o dofinansowanie:

- „Budowa multimedialnych pracowni językowych w gimnazjach na terenie gminy Zabrze”. Wartość projektu 5 413 749 (dotacja 85% - 4 601 687 PLN)

Projekt przeszedł ocenę formalną, oczekuje na ocenę merytoryczną

- „Budowa multimedialnych pracowni przedmiotów ścisłych w placówkach oświatowych na terenie gminy Zabrze”. Wartość projektu 1 568 009.98 (dotacja 85% - 1332 808 PLN)

Projekt przeszedł ocenę formalną, oczekuje na ocenę merytoryczną.

Lp.	Placówka	Koszt
1.	Katolicka Szk. Podst.	10 000zł
2.	SP 22 świetlica środowiskowa	10 000zł
3.	SP18 świetlica	22 042zł
4.	ZSEU sprzęt do sali korekcyjnej	13 000zł
	Razem	55 042zł

Zaplanowano w Strategii Miasta budowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w dz. Mikulczyce oraz ewentualnie nowe placówki oświatowe przy budowie dzielnicy „Nowe Miasto”.

W roku 2008 nie wybudowano nowego obiektu szkolnego.

C 7. „Rozwój różnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców”.

W mieście dostęp do informacji w dziedzinie kultury jest łatwy. Miasto ma własną telewizję, jej programy nadawane są w korzystnym dla widzów czasie, gdzie

podawane są wiadomości nie tylko kulturalne, ale o wszystkich wydarzeniach ważnych dla miasta. Posiadamy stronę internetową oraz co miesiąc wydawany jest informator kulturalny „Sufler” dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, jednostkach organizacyjnych miejskich, zakładach pracy, oraz na półkach informacyjnych w korytarzach UM, a także miesięcznik „Nasze Zabrze”.

Na tablicach ogłoszeń rozwieszane są plakaty i afisze informacyjne o imprezach kulturalnych organizowanych w mieście.

Edukację kulturową prowadzą zabrzańskie muzea (Muzeum Miejskie, Muzeum Górnictwa Węglowego), ZKWK „GUIDO”, Miejska Biblioteka Publiczna, Filharmonia Zabrzańska, Teatr Nowy, a także wszystkie ośrodki kultury oraz Ogniska Pracy Pozaszkolnej.

Szkoły i placówki oświatowe miasta prowadzą programy w zakresie edukacji regionalnej i przedmiotowej o zabytkach techniki naszego miasta.

W ramach posiadanych środków finansowych wszystkie podmioty kulturalne w mieście są wspierane finansowo poprzez Wydział Kultury i Sportu, ponadto mogą ubiegać się o dodatkowe środki w ramach konkursu Inicjatyw Kulturalnych.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 6 festiwali:

- XI Międzynarodowy Festiwal Rysowania
- Festiwal Kwiatów
- Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny
- Międzynarodowy Festiwal Organowy
- Zabrzański Festiwal Orkiestr Dętych im. E. Czernego
- Festiwal Kolęd i Pastorałek

Do ważniejszych imprez organizowanych przy udziale Wydziału należą między innymi: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Koncert Noworoczny, Zabrzańskie Spotkania Kolędowe, Tydzień Ziemi, koncerty umuzykalniające dla przedszkolaków, koncerty letnie w Ogrodzie Botanicznym, spotkania w „Lidze Recytatorów”, „Śląski Stół”, wystawy filatelistyczne, Metropolitarnie Święto Rodziny, Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej im. N.G. Krocza, Święto Miasta, „Skarbnikowe Gody”- w ramach Zabrzańskiej Jesieni, obchody Narodowego Święta Niepodległości, Festiwal Organowy, Zabrzańskie Dni Muzyki Dawnej, Parada Regionów – Forum Nauczycieli Regionalistów, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Po naszymu czyli po Śląsku”, „Serce za serce”, wystawa „Rotmistrz Witold Pilecki”, III Zabrzański Festiwal Kolęd i Pastorałek, 2 Koncerty Świąteczne, warsztaty „Barwa i Dźwięk”, uroczystości upamiętniające wydarzenie 13 grudnia, Noc Sylwestrowa w plenerze itp.

Zakupiono nagrody dla uczestników konkursów między innymi: Konkurs Piosenki Niemieckiej, Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej im. G.N. Krocza, Wojewódzki Konkurs Plastyczny Szkół Podstawowych i Gimnazjów, Konkurs Filatelistyczny, XVI Liga Recytatora, konkurs „Malowanie na ekranie” OPP 3, konkurs „Rodzina, Miłość, Życie”, V Miejski Konkurs Geograficzny i Przyrodniczy, „Dzień Romów”, konkursy filatelistyczne, Ogólnopolska Akcja „Cała Polska Czyta Dzieciom”, konkurs rękodzieła „W żłóbku na sianie” OPP 3, „Jo wom godom” OPP 4, Miejski Konkurs Ortograficzny, Międzyprzedszkolny Przegląd Piosenki Świątecznej, Przegląd Jasełek, itp.

Zakupiono również artykuły do prowadzenia akcji „Zima – Lato w Bibliotece”, „Zima – Lato w COP” oraz kwiaty na różne okazje w tym imprezy związane ze świętami państwowymi, jubileuszami i premierami.

Ogółem imprez było 92, w których wzięło udział ponad 150 000 osób (DMiT – 74 000; TN – 24 000; FZ – 10 400; KWK GUIDO – 35 000; MOK – 10 000).

W Zabrze działa 11 podmiotów sektora Kultury i 8 podmiotów przemysłu Kultury.

Wydatki poniesione przez miasto na wspieranie aktywności i działalności instytucji kultury w pełnym zakresie wynoszą 17 697,6 tys. PLN.

Przeprowadzono 1 konkurs dwuetapowy inicjatyw wspierających działalność kulturalną wśród młodzieży. W konkursie tym rozdzielono kwotę 80 000,00 zł na wygrane zadania realizowane przez instytucje kultury, stowarzyszenie itp.

Wydatki związane z adaptacją zasobów komunalnych dla potrzeb działalności kulturalnej wynoszą:

- Europejskie Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Poprzemysłowej: 1 021 185,25 zł
- adaptacje budynku Biblioteki Donnersmarcków dla potrzeb Filharmonii Zabrzeńskiej: 2 431 356,71 zł
- przebudowa obiektów Miejskiego Ośrodka Kultury: 73 051,59 zł
- budowa Domu Kultury w Zabrze – Zaborzu: 59 536,00 zł
- przebudowa budynku Teatru Nowego: 287 845,95 zł
- modernizacja i zakupy inwestycyjne dla Domu Muzyki i Tańca: 3 737 807,17 zł
- przebudowa Filii Nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej: 179 151,47 zł
- przebudowa i rewaloryzacja budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Londzina 3 – etap I: 8 053 630,16 zł

Planowano budowę Centrum Kultury na terenie Parku Jana Pawła II w Zabrze. Ze względu na zmianę lokalizacji inwestycji termin opracowania dokumentacji aneksowano

Miejska Biblioteka Publiczna prowadzi promocję książek oraz spotkania z ciekawymi osobistościami w ramach tzw. Agory.

C 8. „Aktywizacja sportowo – rekreacyjna mieszkańców”

W 2008 roku odbyło się około 60 imprez sportowo – rekreacyjnych w których uczestniczyły głównie dzieci i młodzież. Odbywały się spartakiady, mistrzostwa w różnych dyscyplinach i kategoriach wiekowych, w których udział wzięło około 4 000 osób.

Wydatki poniesione z budżetu miasta na dofinansowanie imprez sportowo – rekreacyjnych wyniosły około 680 000,00 zł.

Brak jest informacji o środkach pozyskanych od sponsorów.

Zbudowano wielofunkcyjne boiska sportowe ogólnodostępne dla dzieci i młodzieży. Boiska o nawierzchni syntetycznej są przy ZSO nr 5, ZS-18, G-24, SP-6, SP-14, G-16, przy ul. Wyciska.

Zbudowano kompleks w ramach programu Orlik 2012 przy ul. Wawrzyńskiej 11. Kompleks obejmuje: boiska do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne oraz plac zabaw, a także zaplecze socjalne.

Zmodernizowano także zaplecze obiektu sportowego SKS „Gwarek”.

Rozbudowano pawilon sportowy oraz wybudowano garaż na terenie SKS „Gwarek” – Zabrze, przy ul. Zamkowej 1. Wybudowano:

1. nowy pawilon dwukondygnacyjny z zapleczem kuchennym, hotelowym, sanitarnym, kotłownią gazową, gabinetem lekarskim i trenerskim.
2. garaż dwuboksowy z zapleczem sanitarnym
3. pomieszczenie gospodarcze

Przebudowano obiekty GKS Walka Makoszowy. Wymieniono instalację centralnego ogrzewania i przebudowano dach budynku socjalno – gospodarczego na terenie GKS Walka-Makoszowy, w Zabrzu przy ul. Jaskółczej 40.

Trwają prace na pozyskanie środków finansowych zewnętrznych na przebudowę Hali Pogoń pod potrzeby Oddziału Zamiejscowego Akademii Wychowania Fizycznego.

Przystąpiono do modernizacji stadionu im. Ernesta Pohla. Ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy dokumentacji projektowej. Termin wykonania I etapu projektu (10.000 miejsc pod zadaszeniem) do września 2009 r. Wykonanie pełnej dokumentacji planowane jest na kwiecień 2010.

Wydatki związane z remontami i modernizacjami obiektów sportowych oraz budowę w/w boiska za rok 2008 wynoszą łącznie 6 763 088,47 zł. W tym budowa obiektów rekreacyjnych osiedlowo – sportowych boiska przy szkołach 5 163 055,64 zł modernizacje stadionu SKS GWAREK Zabrze 1 104 905,16, modernizacja obiektów Walki Makoszowi 175 652,21 zł, dokumentacje bazy dydaktyczno – sportowej AWF 273 600,00 zł, przebudowa sufitów w ramach modernizacji stadionu im. Ernesta Pohla 45 875,44 zł.

Łączna powierzchnia boiska o nawierzchni syntetycznej na terenie Zabrza wynosi 11 243,32 m².

Kubatura pawilonu przy SKS Gwarek Zabrze wynosi 1304,16 m³.

Regionalny obszar Rekreacyjno-Turystyczny – trasy rowerowe drogą do rozwoju turystyki aktywnej w Subregionie Centralnym – Trasy rowerowe na terenie Miasta Zabrze. Zadanie umieszczone zostało na liście podstawowej projektów subregionu centralnego. Oznacza to, że uzyskało ono wstępną deklarację współfinansowania ze środków unijnych. Projekt przewiduje budowę sieci ścieżek rowerowych co umożliwi alternatywne w stosunku do komunikacji samochodowej poruszanie się po mieście. Wartość projektu 2 870 620,00 PLN. Wartość dofinansowania 614 400,00 PLN. Wskaźniki produktu: Długość wybudowanych szlaków turystycznych/tras aktywnej turystyki - 20 km

Planowane wskaźniki rezultatu: Liczba turystów korzystających z nowych obiektów infrastruktury aktywnego wypoczynku - 19 000 os.

W 2008 r. trwały prace przygotowujące dokumentację projektową wraz z pozwoleniami na budowę dla zadania pn.: „Budowa wybranych odcinków ścieżek rowerowych na terenie m. Zabrze”. Są to niżej wymienione odcinki o łącznej długości około 20 km;

- odcinek trasy nr 1 (VI) przebiegający Aleją Korfanteo (od skrzyżowania z ul. Niedziałkowskiego do skrzyżowania Heweliusza/Nowodworska),
- odcinek trasy nr 1 (VII) od skrzyżowania Heweliusza/Nowodworska do Skrzyżowania Nowodworska/11 Listopada,
- odcinek trasy nr 1 (VIII) od skrzyżowania Nowodworska/11 Listopada do skrzyżowania Tarnopolska/Brygadzystów,
- odcinek trasy nr 1 (IX) od skrzyżowania Tarnopolska/Brygadzystów do przepustu w ciągu ul. Ofiar Katynia,
- odcinek trasy nr 1 (X) przebiegający ul. Ofiar Katynia (od przepustu w ciągu ul. Ofiar Katynia do skrzyżowania Krakowska/Jordana),
- odcinek trasy nr 1 (XI) przebiegający ul. Jordana (od skrzyżowania Krakowska/Jordana do granicy z Bytomiem),
- odcinek trasy nr 3 (II) przebiegający ul. Składową (od skrzyżowania Witosa/Składowa do byłego dworca PKP przy ul. Zwrotniczej),
- trasa nr 10 przebiegająca ul. Mielżyńskiego,
- trasa nr 15 przebiegająca ul. Krakowską i Witosa,
- trasa nr 17 łącząca osiedle Curie-Skłodowskiej z CH M1.

Z w/w zleconych projektów tras do chwili obecnej uzyskano dokumentację projektową i pozwolenie na budowę dla 2 tras tj.: nr 1 (X) i 1 (XI) za kwotę 53,0 tys. zł.

W ramach programu budowy parków aktywnej rekreacji dla dzieci i młodzieży w poszczególnych dzielnicach miasta, w 2008 roku wykonano:

- a) ogrodzono plac zabaw o powierzchni około 0,19 ha w Parku Rodzinnym przy ul. Nad Kanałem (powierzchnia parku 5,98 ha) oraz plac zabaw o powierzchni około 0,06 ha w Parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela (powierzchnia parku 14,76 ha).
Koszt inwestycji wyniósł:
 - projekt: 7 198,00 zł (brutto),
 - wykonanie (przetarg): 86 929,81 zł (brutto),
- b) usunięto skorodowane i wstawiono 2 nowe bramy wjazdowe wraz z furtkami na Ogródku Jordanowskim przy ul. Sportowej # ul. Jaskółczej za kwotę brutto 13 070,19 zł,
- c) zakupiono nowe urządzenia zabawowe za kwotę brutto 66 002,00 zł na nw. place zabaw:

Lp.	Nazwa urządzenia	Ilość
Park Poległych Bohaterów		
1.	Lokomotywa z tunelem	1
2.	Wagonik półotwarty	1
3.	Piaskownica betonowa	1
Plac zabaw ul. Parkowa		
4.	Huśtawka podwójna	1
Plac zabaw ul. Heweliusza		
5.	Huśtawka podwójna	1
Plac zabaw przy Multikinie		
6.	Huśtawka „bocianie gniazdo”	1
Plac zabaw przy DK ul. Sikorskiego		
7.	Karuzela 4-ramienna	1
8.	Karuzela tarczowa Huragan	1
9.	Huśtawka ważka	2

10.	Piaskownica betonowa	1
Plac zabaw ul. Tuwima		
11.	Karuzela 4-ramienna	1
Park rodzinny		
12.	Domek Agatka z podestem	1

- d) poprawiono stan bezpieczeństwa Parku Jana Pawła II poprzez monitoring
- e) przebudowano skwer przy ul. Św. Floriana – ul. 3 Maja, zostanie oddany do użytku w I półroczu 2009.

C 9. „Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych”.

W ramach polityki remontowej i modernizacyjnej mieszkaniowego zasobu gminy prowadzono remonty lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale socjalne, zamienne i pomieszczenia tymczasowe oraz niezbędne prace remontowe w budynkach.

Z zaplanowanych w budżecie miasta na 2008 rok wydatków na remonty budynków użytkowych rozdysponowano środki finansowe w wysokości 1 430 314,90 zł, co stanowi 60,80% zrealizowanych wydatków. Pozostałe wydatki zostały przesunięte do realizacji w I półroczu 2009 r., jest to kwota 931 497,00 zł (36 budynków w tym 7 w I półroczu 2009 r.).

Na remonty budynków będących własnością lub współwłasnością Skarbu Państwa wydano 201 503,00 zł co stanowi 100% planowanej kwoty(12 budynków).

Na remonty nawierzchni chodników przy budynkach mieszkalnych oraz dojść do budynków mieszkalnych wydatkowano 310 555,15 zł co stanowi 52,64% planowanej kwoty, pozostała część w wysokości 272 644,00 zł zostanie rozdysponowana na w/w cel w I półroczu 2009 r.(11 remontów w tym 2 w I półroczu 2009r.)

Natomiast na utrzymanie odpowiednich stanów technicznych budynków mieszkalnych(m.in. remonty budynków, rozbiórki i wyburzenia) wydano 2 378 054,54 zł co stanowi 94,17% planowanych środków, pozostałe środki w wysokości 55 000,00 zł zostały wydatkowane w I półroczu 2009r. (40 budynków w tym 1 w I półroczu 2009r.).

W 2008 roku na roboty remontowe wykonane w zasobach komunalnych (budynki mieszkalne) przeznaczono kwotę 1 943 700,16 zł.

W ramach przyznanych środków finansowych wykonano:

- a) remonty 48 mieszkań socjalnych (45 szt. W budynkach komunalnych i 3 szt. w budynkach Skarbu Państwa)
- b) remonty 10 mieszkań zamiennych
- c) remonty 2 dachów
- d) 11 remontów innych typu: remont pomieszczeń WC, wymiana pionów wod.-kan., wymiana stropu, kotwienie budynku, przemurowanie pęknięć, malowanie, wymiana instalacji elektrycznej, przygotowanie lokalu mieszkalnego dla podopiecznych MOPR

- e) opracowanie 14 inwentaryzacji budynków
- f) opracowanie 6 dokumentacji projektowych na przebudowę i przygotowanie lokali zamiennych, wykonanie remontów, wymiany instalacji elektrycznej, ogrzewanie.

Prace remontowe rozpoczęto w 2008 r. z terminem zakończenia I kwartał 2009 dotyczą opracowania dokumentacji projektowej na wykonanie instalacji CO, ogrzewanie etażowe w lokalu mieszkalnym.

Pozyskano 78 000,00 zł w 2008r. w ramach rządowego Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce i wykonano remont lokali mieszkalnych oraz inne prace remontowe ogólnobudowlane i instalacyjne w 5 lokalach zamieszkałych przez Romów. Środki wykorzystano w 100 %. Również przygotowano lokal mieszkalny dla repatriantów ze wschodu, wydając na ten cel 51 145,83 zł co stanowi 100 % planu.

Liczba osób zamieszkałych w wyremontowanych/ zmodernizowanych komunalnych lokalach mieszkalnych w 2008 roku wyniosła około 200 osób.

Miasto nie poniosło żadnych wydatków związanych z odnową zabytkowych zasobów mieszkaniowych, odnowiono 1 przychodnię Zdrowia mieszczącą się w obiekcie zabytkowym.

Brak jest informacji na temat liczby osób zamieszkujących sprywatyzowane komunalne lokale mieszkalne w 2008 roku, ponieważ nie prowadzi się takiego rejestru.

W zakresie sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców w 2008 r. zawarto 394 umowy, natomiast w zakresie sprzedaży lokali użytkowych zawarto 12 umów przenoszących prawo do nieruchomości lokalowej. Wysłano 1091 pism do wnioskodawców o dokonanie wpłaty tytułem przygotowania nieruchomości do sprzedaży oraz 797 pism z propozycją zbycia lokali. Okolicznością, która ma wpływ na realizację sprzedaży lokali mieszkalnych jest między innymi odnotowany w ostatnim czasie spadek zdolności nabywczych wnioskodawców. Zwiększyła się bowiem liczba wpływających do tut. Urzędu pism z prośbą o przesunięcie terminu uiszczenia płatności z tytułu ceny nabycia nieruchomości lokalowej. Cena nabycia lokalu mieszkalnego w aktualnych warunkach rynkowych coraz częściej przekracza możliwości finansowe nabywców. Do końca grudnia 2008 roku do tut. Urzędu wpłynęły 44 wnioski stron o odroczenie terminu płatności z tytułu nabycia lokalu, co stanowi kwotę 650 270,63 zł oraz blisko 150 rezygnacji z zakupu lokali mieszkalnych. Ponadto w 2008 roku przygotowano do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego 14 lokali mieszkalnych za łączną cenę wywoławczą 1 775 600,00 zł, z czego 4 lokale sprzedano za łączną cenę 161 790,00 zł. Lokale mieszkalne, które nie zostały sprzedane w I przetargu, za obniżoną cenę zostaną wystawione do II przetargu w I połowie 2009 r.

Łączny dochód ze sprzedaży lokali mieszkalnych w 2008 r. wyniósł 7 698 382,75 zł, co stanowi 128,31 % zaplanowanego w 2008 r. dochodu w budżecie Gminy z tego tytułu, natomiast dochód Gminy ze sprzedaży lokali użytkowych wyniósł 2 220 555,87 zł, co stanowi 111,03 % zaplanowanego w 2008 r. dochodu z tego tytułu.

W 2008 roku sprzedano 394 lokale mieszkalne na rzecz najemców z 90% bonifikatą oraz 19 lokali mieszkalnych w drodze przetargu.

C 10. „Racjonalizacja działań w ramach polityki społecznej”.

W chwili obecnej obowiązuje Strategia rozwiązywania problemów społecznych podjęta Uchwałą Nr XLIX/02/02 Rady Miejskiej w Zabrzu w dniu 7.10.2002 r. Prowadzone są prace przygotowawcze do jej noweli.

Uczestnictwo w przedsięwzięciach organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej – określone Zarządzeniami Prezydenta Miasta Zabrze nr 6/ZPS/2008, 7/ZPS/2008, 273/ZPS/2008 podano poniżej:

1) w ramach Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze nr 6/ZPS/2008 wykonano 7 zadań w zakresie:

- Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – kwota: 415 000,00 zł; 150 osób
- Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej w szczególności osób bezdomnych – kwota: 14 000,00 zł; 200 osób
- Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez prowadzenie świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych – kwota: 387 000,00 zł; 763 osoby
- Wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, rehabilitacja osób uzależnionych i ich rodzin, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień – kwota: 178 000,00 zł; 350 osób
- Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin i osób z powodu dysfunkcji rodziny – kwota: 24 000,00 zł
- Usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze dla osób starych, chorych i niepełnosprawnych – 450 000,00 zł
- Wspieranie organizacji i pozyskiwanie pomocy żywnościowej dla najbiedniejszych mieszkańców miasta – 55 000,00 zł

2) w ramach Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze nr 7/ZPS/2008 wykonano 7 zadań w tym:

➤ 3 zadania w „Profilaktyce zdrowotnej”:

- Promowanie działań z zakresu edukacji zdrowotnej wśród dzieci i młodzieży – kwota: 10 000,00 zł
- Wspieranie programów profilaktycznych skierowanych do osób starszych – kwota: 13 000,00 zł
- Przeciwdziałanie narkomanii – kwota: 7 000,00 zł

➤ 4 zadania w „Działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych i chorych”:

- Opieka i pomoc osobom z chorobą nowotworową i ich rodzinom – kwota: 28 000,00 zł

- Wspieranie działań mających na celu integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem – kwota: 18 000,00 zł
- Przeciwdziałanie marginalizacji osób i ich rodzin dotkniętych niepełnosprawnością lub długotrwałą chorobą – kwota: 65 000,00 zł
- Organizacja i propagowanie wolontariatu – kwota: 12 000,00 zł

3) w ramach Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze nr 273/ZPS/2008 rozstrzygnięto konkurs ofert na zadanie: organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z terenu miasta Zabrze i przyznano dotacje na w/w. zadanie organizacjom pozarządowym przedstawionym w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa organizacji	Miejsce termin	ilość dni	ilość dzieci	kwota przyznana do wysokości
1	Stowarzyszenie „Wielka Flota Zjednoczonych Sił” Zabrze ul. Staromiejska 55a/5	Ustroń 14.07.- 28.07.08 r. 01.08.- 14.08.08 r. 16.08.- 31.08.08 r.	14	125	52 500,00
2.	Fundacja Rozwoju Edukacji i Pomocy Społecznej Zabrze Pl. Warszawski 6	Wisła 28.06. -12.07.08r.	14	100	42 000,00
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz 22” Zabrze ul. Bytomska 94	Głucholazy 23.06.- 03.07.08 r.	10	30	9 000,00
4.	Caritas Diecezji Gliwickiej Gliwice ul. Ziemowita 2	Kołobrzeg 15.08.- 29.08.08 r.	14	60	25 200,00
5.	Śląska Pracownia Psychoedukacji i Terapii „Perspektywy” Chorzów ul. 3 Maja 17/3	Złockie-Muszyna 18.07 - 28.07.08 r.	10	104	31 200,00
6.	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej Katowice ul. Plebiscytowa 49a	Istebna 12.07. - 26.07.08r.	14	16	6 720,00
7.	Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” Dzieci, Młodzieży Niepełnosprawnej i ich Rodzin przy Zespole Szkół Specjalnych Nr 28 Zabrze ul. Ks. Konstantego Damrota 33	Ustroń 23.06 - 06.07.08 r.	13	20	2 000,00
8.	Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Zabrze ul. Wolności 350a Zabrze	Targanice 21.06 - 05.07.08 r. 05.07.- 19.07.08 r. 19.07.- 02.08.08 r. 02.08.-16.08.08 r. 16.08.- 30.08.08 r.	14	300	126 000,00
9.	Stowarzyszenie „Nasza Szkoła – Nasz Dom” Zabrze ul. Bytomska 24	Zabrze - półkolonie 23.06.- 04.07.08 r.	10	20	3 000,00
10.	S.L. Splot-Sport Zabrze ul. Leona Kruczkowskiego 31	Piekielnik 23.06.- 04.07.08 r. 04. 07.-14.07.08 r. 24.07.- 03.08.08 r.	10	116	33 000,00

11.	Caritas Parafii św. Jadwigi Zabrze ul. Wolności 504	Poronin 26.06.- 08.07.08 r. 08.07.- 20.07.08 r.	12	30	10 800,00
Razem:				921	341 420,00

Zostały złożone 3 wnioski aplikacyjne, na które w sumie uzyskano kwotę 195 250,00 zł prowadzone przez Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej. Natomiast jednostka organizacyjna podległa MOPR złożyła i uzyskała środki finansowe na 12 projektów którymi objęto 12 450 osób.

Program Pomocy Rodzinie dla potrzeb trzech domów dla wychowanków Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu - aktualizacja i adaptacja projektu typowego.

W ramach działalności profilaktycznej opartej na Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii udzielono:

1) w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia:

- 11 304 porad indywidualnych w tym 1 774 porad lekarskich, 9 530 porad terapeutycznych
- 294 konsultacje: 88 w sprawie uzależnienia od środków psychotropowych
- 5 455 porad grupowych
- 137 porad prawnych.

Objęło to poradnictwo 1 794 osoby w tym 719 kobiet, przy czym po raz pierwszy 410 mężczyzn i 272 kobiety.

W podziale na zespoły uzależnienia:

- 1 185 pacjentów z rozpoznaniem zespołu uzależnienia od alkoholu
- 185 pacjentów z rozpoznaniem zespołu uzależnienia od środków psychotropowych
- 72 pacjentów z rozpoznaniem patologiczny hazard
- 352 pacjentów z rozpoznaniem współuzależnienia.

2) w zakresie zdrowia psychicznego:

- 2 609 porad indywidualnych w tym 1 816 porad lekarskich, 793 porady psychologiczne i psychoterapeutyczne
- 2 konsultacje

Objęło to działanie 509 osób w tym 317 kobiet, przy czym po raz pierwszy 144 mężczyzn i 192 kobiety.

W podziale na rozpoznanie:

- 52 osoby z zaburzeniami psychicznymi
- 59 osób z schizofrenią, zaburzeniami schizotypowymi i urojeniowymi
- 84 osoby z zaburzeniami nastroju
- 213 osób z zaburzeniami nerwicowymi

- 16 osób z zaburzeniami osobowości.

Liczba wypłaconych zasiłków socjalnych w 2008 roku wynosiła 663 052 zł.

W liczbie tej ujęte są wszystkie świadczenia wypłacone zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Przeciętnie wartość zasiłku wynosiła 645,03 zł i jest składową wszystkich świadczeń wypłaconych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Wydatki miasta związane z pomocą społeczną w 2008 roku wynosiły 27 746 177,00 zł, a w 2007 roku 25 240 236,79 zł.

Szacunkowa liczba osób podlegających wykluczeniu społecznemu objęła 9500 osób w 2008 roku, a w 2007 11 811 osób.

Przez osoby podlegające wykluczeniu społecznemu rozumie się osoby żyjące w ubóstwie, a w ich rodzinach występuje co najmniej jedna dysfunkcja np. niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezdomność itp.

Szacunkowa liczba dzieci i młodzieży znajdującej się w rodzinach zagrożonych patologią to 408 osób w roku 2008, a w 2007 – 692 osoby.

Szacunkowa liczba osób żyjących poniżej minimum socjalnego to:

- w 2007 roku 11 811
- w 2008 roku 9 500

Przez szacunkową liczbę osób poniżej minimum socjalnego rozumie się osoby korzystające z pomocy mieszczące się w kryteriach ustawy o pomocy społecznej.

W Szkole Podstawowej nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi dostosowano obiekt dla dzieci niepełnosprawnych – zniesienie barier architektonicznych plus winda – zakończenie prac z lat wcześniejszych. W SPZOZ Ośrodku Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych dokonano standaryzacji urządzeń (kwota 104 000,00 zł) jak również na wyrównanie szans w edukacji poprzez dostosowanie wyposażenia dla dzieci specjalnej troski w Zespole Szkół Specjalnych nr 39 w Zabrze wydatkowano kwotę 88 000,00 zł.

Modernizację szpitali – przyjęto od Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i zmodernizowano budynek przy Pl. R. Traugutta 6, gdzie stworzono w ramach Szpitala Rejonowego oddziały położnictwa, ginekologii i neonatologii – co zwiększyło dostępność i jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Trwa modernizacja Szpitala Rejonowego w Zabrzu przy ul. Zamkowej 4, jak również w 6 niepublicznych przychodniach pomocy ambulatoryjnej były prowadzone modernizacje. W trzech przychodniach jeszcze trwają.

Dokonano przygotowania dokumentacji do termomodernizacji obiektów Domu Pomocy Społecznej nr 3 przy ul. Brysza 3 w Zabrzu, poprawiając tym samym standard placówki opieki całodobowej wraz z szybem dźwigu osobowego.

Przygotowano dokumentację projektowo - kosztorysową do likwidacji barier architektonicznych w Przedszkolu nr 48 z Oddziałami Integracyjnymi.

Rozpoczęto prace termomodernizacyjne i adaptacyjne dla Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej.

Powierzchnia przebudowanych/wyremontowanych budynków zdrowia wynosi około 10 tys. m².

Liczba zakupionego sprzętu medycznego wyniosła ok. 72 szt.

Wiele działań w ramach polityki społecznej w oparciu o środki unijne prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Urząd Pracy np. Realizacja Projektu „Krok do przodu” i „Klucz do sukcesu” oraz „Reintegracja, Aktywność, Praca”. Przyjęto do realizacji Miejski program przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności.

C 11. „Ukształtowanie warunków dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego”.

W celu odpowiedniego kształtowania warunków dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego Gmina Zabrze opracowała koncepcję budowy Zabrzeńskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej.

Ze względu na koncepcję, która zawiera objęcie całego obszaru Gminy tej sieci, koszt jej budowy jest bardzo wysoki więc podzielono zakres zadania na etapy. Złożono wniosek o dofinansowanie projektu do RPO.

Opracowano dokumentację projektową dla potrzeb budowy Zabrzeńskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej – etap I SILESIA-NET.

SilesiaNet - budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego: Miasto Zabrze. Zadanie umieszczone zostało na liście podstawowej projektów subregionu centralnego. Oznacza to, że uzyskało ono wstępną deklarację współfinansowania ze środków unijnych. Obecnie przygotowywana jest dokumentacja techniczna oraz Wstępne Studium Wykonalności projektu. Wartość zadania 10 820 000,00 PLN wysokość dofinansowania 6 658 982,45 PLN.

Planowane produkty projektu:

- liczba nowych węzłów sieci szkieletowej – 7 szt.
- długość nowowybudowanej sieci szkieletowej – 12,39 km,
- liczba uruchomionych centrów zarządzania siecią – 1 szt.

Budowa lokalnych sieci szerokopasmowych związana jest z w/w projektem. Prace są w toku.

W związku z czym brak jest danych o liczbie użytkowników nowo wybudowanej sieci internetowej.

W roku 2008 nie utworzono żadnego hot-spot'a.

Wg wskazań Administratorów nastąpiły istotne zmiany w podsystemach bądź wdrożono nowe podsystemy OTAGO.

EON – Duda Agnieszka, ul. Wolności 286, pok.210, tel. 3733-531, e-mail: apotyka@um.zabrze.pl

SKARB – Popławska Ewa, ul. Powstańców Śl. 5-7, pok.501,tel.3733-398, e-mail: EPoplawska@um.zabrze.pl

ŚRODKI TRWAŁE – Lis Anna, ul. Powstańców Śl. 5-7, pok.101, tel.3733-420, e-mail: alis@um.zabrze.pl

SOE – Waścińska Małgorzata, ul. Powstańców Śl. 5-7, pok.63, tel.3733-526, e-mail: MWascinska@um.zabrze.pl

Łączna ilość stanowisk internetowych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zabrzu to 118 w tym:

- 44 stanowiska udostępnione dla czytelników
- 29 stanowisk do obsługi czytelników przez bibliotekarzy
- 45 stanowisk w dykcji do prac w zakresie gromadzenia, opracowywania biblioteczno – bibliograficznego, do prac administracyjnych zarządu i księgowości.

Liczba osób korzystających z Internetu – 23 138.

Otwarto Punkt Obsługi Interesantów (POI) w Centrum Handlowym M1, w którym pracownicy Urzędu Miejskiego udzielają informacji dotyczących prac prowadzonych przez poszczególne Wydziały.

Nastąpił kolejny etap reorganizacji Sali Obsługi Interesantów (SOI).

Wdrożono pocztę wychodzącą w podsystemie RISS (Rejestracja i Śledzenie Spraw) w zakresie Urzędu.

Rozpoczęto i jest w trakcie realizacji projekt „Wdrożenie Kompleksowe Systemu Obiegu Dokumentów w Gminie Zabrze w powiązaniu z Platformą SEKAP. (System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej).

Zorganizowano pracę systemu informatycznego zgłoszeń serwisowych (HELPDESK) usprawniając w ten sposób obsługę informatyczną dla pracowników Urzędu. Wprowadzono system rejestracji. Do zgłoszeń przygotowano jeden numer telefoniczny.

Wykonano projekt połączeń światłowodowych budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Powstańców Śl. 5-7 z budynkiem przy ul. Piastowskiej i budynkiem Huty Zabrze.

Zakupiono nowy sprzęt komputerowy oraz uporządkowano bazę danych dotyczącą posiadanego sprzętu komputerowego.

Na połączeniach teletransmisyjnych, którymi przekazywane są ważne dane zastosowano urządzenia do szyfrowania transmisji danych, pozwalające w sposób bezpieczny wymieniać ważne dane pomiędzy oddalonymi od siebie punktami i systemami.

Uruchomiono Intranet ułatwiający komunikowanie się i pozyskiwanie informacji wewnątrz urzędowych oraz zawierający istotne dokumenty (np. Normy ISO).

Rozpoczęto prace nad wdrożeniem projektu Systemu Informacji o Terenie. Na realizację tego projektu uzyskano dofinansowanie w wysokości 85% ze środków Unii Europejskiej.

Przystąpiono do wdrożenia narzędzia wspomagającego zarządzania jakością – aplikację SMART.

Zakupiono ortomapę miasta Zabrze o rozdzielczości 10 m. Mapa jest udostępniona mieszkańcom Zabrze za pomocą internetowego serwisu mapowego ze strony www.um.zabrze.pl

W 2008 roku ilość wdrożonych systemów wyniosła:

1. system zarządzania informacją w JST – 1 (w trakcie wdrożeń)

2. system elektronicznej archiwizacji dokumentów w JST – 1 (w trakcie zakupu, przygotowany do wdrożenia)
3. system elektronicznego obiegu dokumentów w JST – 1 (w trakcie wdrożeń).

KIERUNEK ROZWOJU – ATRAKCYJNE PRZESTRZENIE PUBLICZNE **(Priorytet 3)**

„Atrakcyjne przestrzenie publiczne” to trzeci priorytet, który zawiera 4 cele strategiczne.

C 12. „Zapewnienie ładu przestrzennego”

W chwili obecnej jest 8 planów miejscowych o łącznej powierzchni 875 ha co stanowi 10% powierzchni Miasta. Obejmują one tereny:

- Maciejów
- Park im. rtm Witolda Pileckiego (dawna nazwa im. gen. K. Świerczewskiego)
- Węzeł na al. Korfańtego
- Piłsudskiego i tereny przekazane przez PKP
- DTŚ
- Os. Kopernika
- Centrum obszar A
- Centrum obszar C.

Plany w opracowaniu obejmują ponad 1600 ha co stanowi 20% powierzchni Miasta.

Na podstawie uchwał Rady Miejskiej trwają prace nad projektami planów miejscowych, które w 2009 roku zostaną przedłożone pod obrady Rady Miejskiej w celu przyjęcia tj.:

- Grzybowice osiedle
- Grzybowice południe
- Północne tereny miasta (KSSE)
- Osiedle Słoneczna Dolina
- Tereny pomiędzy ul. Ofiar Katynia i Witosa (Nowe Miasto Północ)

Podjęto również prace nad aktualizacją studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Równolegle trwają prace nad planami:

- Nowe Miasto Południe
- Hałda Sośnica
- Leśna Polana – Rokitnica
- Maciejów

- zmiana planu przy węźle Al. Korfantego
- Centrum obszar B.

Wymienione plany zagospodarowania przestrzennego miasta zabezpieczają tereny dla działalności produkcyjnej, mieszkaniowej, usługowej itd.

W projektach planistycznych i rewitalizacyjnych uczestniczy Miejski Konserwator Zabytków.

Wydaje on opinie i wytyczne konserwatorskie związane z projektowanymi lub prowadzonymi pracami remontowo konserwatorskimi w obrębie zabytkowych, komunalnych zasobów mieszkaniowych.

Utrzymanie odpowiednich stanów technicznych budynków tj. remonty, rozbiórki i wyburzenia budynków, rozdysponowano środki finansowe w wysokości 2 378 054,54 zł tj. realizacja w wysokości 94,17% planu. Pozostałe środki w wysokości 55 tys. zł przesunięto w budżecie miasta na I kwartał 2009.

Budynki w których stan konstrukcji nośnej pozwala na dalsze wykorzystanie na cele niemieszkalne wskazywane są na bieżąco do sprzedaży. Część z nich jest całkowicie opróżniona i konieczne jest ich stałe zabezpieczanie. Niestety w związku z wydłużającym się przygotowywaniem dokumentacji geodezyjno prawnej w niektórych przypadkach dochodzi do samowolnych rozbiórek, polegających na rozbiórce elementów, które mogą być jeszcze wykorzystane (belki stropowe, cegły). Skutkiem tego jest naruszenie konstrukcji budynku, czego konsekwencją jest stan zagrożenia dla ludzi przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie. W takich przypadkach stosowano rozbiórkę w trybie awaryjnym.

W 2008 roku na rozbiórki i wyburzenia budynków wydatkowano kwotę 367 806,42 zł.

W 2008 roku nie przygotowywano projektów odtworzenia właściwego Centrum Miasta. W planowaniu przestrzennym przewiduje się przygotowanie planu zagospodarowania przestrzennego Centrum obszaru B. Jak również w programie rewitalizacji Miasta omawia się rewitalizację niektórych obiektów w Centrum.

Z uproszczonego systemu informacji o terenie bazującym na ewidencji gruntów oraz ortomapie skorzystało około 20 tys. osób.

C 13. „Podniesienie standardu urządzeń infrastruktury komunalnej”

Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 21 grudnia 2004r. Gminie Zabrze zostało przyznane dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności dla Projektu Nr 2004/PL/16/C/PE/027 pn. "Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze". W ramach Projektu pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze” zaplanowano **pięć zadań** na wykonanie robót budowlanych (poszczególne dzielnice miasta) oraz trzech podstawowych zadań na świadczenie usług. Zadanie 1 obejmuje dzielnice - Rokitnica i Grzybowice, Zadanie 2 – Pawłów, Kończyce, Osiedle Janek i Józefa oraz Centrum, Zadanie 3 – Zaborze, Makoszowy i Biskupice, Zadanie 4 – Maciejów i Mikulczyce. Zadanie 5 to „Przebudowa Oczyszczalni Ścieków Śródmieście”. Do Zadań na świadczenie usług zaliczamy: Zadanie 6 – Inżynier, Zadanie 7 – Konsultant ds. przetargów i Zadanie 8 (obecnie 8.1) – Promocja Projektu.

Zakres rzeczowy obejmuje:

- budowę i przebudowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i przepompowniami ścieków, o łącznej długości ok. 127 km,
- budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami o łącznej długości ok. 101 km,
- budowę i przebudowę sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości ok. 76 km,
- budowę wodociągów przesyłowych o łącznej długości ok. 13 km,
- przebudowę oczyszczalni ścieków „Śródmieście”.

W chwili obecnej prace trwają już w ramach wszystkich zadań. Dla Zadania 1: zaawansowanie rzeczowe wynosi ok. 45 %, Zadania 2: ok. 30 %, Zadania 3: ok. 35 %, Zadania 4: ok. 64 % i Zadania 5: ok. 75%.

Całe przedsięwzięcie pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze” będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, ograniczone zostaną zrzuty nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu, co przyczyni się do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych na tym terenie, wód gruntowych oraz do ochrony zasobów wód podziemnych. Budowa i przebudowa systemu wodociągowego, wpłynie na pełne wykorzystanie własnych ujęć wody oraz na znaczące zmniejszenie ilości awarii sieci wodociągowej, co pociąga za sobą zmniejszenie strat wody w systemie wodociągowym.

Powyższe działania wpłyną m.in. na zwiększenie stopnia niezawodności zaopatrzenia w wodę, skierowanie 100% ścieków bytowych do zmodernizowanych oczyszczalni ścieków, jak i przyrost obsługiwanej równoważnej liczby mieszkańców.

Szacuje się, iż Projekt swym zasięgiem obejmie ponad 80% powierzchni miasta, aby kompleksowo uporządkować gospodarkę wodno-ściekową w Zabrzu.

Wartość projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie wyniosła ogółem 310 078 192 zł, w tym:

- wydatki kwalifikowane:	303 456 927 zł
- wartość FS (zakładana):	217 044 109 zł
- środki własne Gminy Zabrze:	4 004 013 zł
- pożyczka inwestycyjna Gminy:	36 866 900 zł
- środki własne ZPWIK Sp. z o.o.:	20 163 170 zł
- pożyczka inwestycyjna ZPWIK Sp. z o.o.:	32 000 000 zł

Wydatki Miasta w zakresie realizacji „Programu poprawy gospodarki wodno-ściekowej zbiorczo (stan na 31.12.2008r.):

- wydatki niekwalifikowane: 3 471 146,72 zł
- wartość umowy: 134 185 875,23 €
- wartość wystawionych i zapłaconych faktur: 51 407 890,49 €
- zaawansowanie finansowe 38,31%
- zaawansowanie rzeczowe 56,47%

Długość zmodernizowanej sieci wodno – kanalizacyjnej w 2008r. wyniosła 87 km, natomiast długość nowo powstałej sieci wodno – kanalizacyjnej ok. 44 km .

W zakresie Programu poprawy gospodarki wodno-ściekowej w zakresie dotyczącym nabycie praw do nieruchomości niezbędnych pod inwestycję wydatkowano środki

w wysokości 100 024,50 zł w ramach zadania WI/ON/07/08 – Wykupy terenów. Wydatki obejmują koszty nabycia działek położonych w Zabrze przy ul. Przy Ujęciu, Gen. Maczka, Żniwiarzy o łącznej powierzchni 398 m² – 39 122,15 zł oraz odszkodowania z tytułu likwidacji parceli ogrodowej ROD "Malina" położonej przy ul. Malinowej w kwocie 60 902,35 zł

Dostosowywano system gospodarki odpadami do wymogów ochrony środowiska, a mianowicie:

- 1) Zgłoszono do opracowywanego Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, zadanie dotyczące rozbudowy Zakładu Segregacji i Kompostowni oraz budowy nowej kwatery składowiska odpadów dla Gminy Zabrze.
- 2) Aktualnie opracowywany jest Gminny Plan Gospodarki Odpadami, zgodny z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami.
- 3) 30 września 2008r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy członkami Górnośląskiego Związku Metropolitalnego o współpracy w celu koordynacji działań mających na celu stworzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla miast na prawach powiatu, oraz przyjęcie przez Zgromadzenie GZM „Strategii rozwoju systemu gospodarki odpadami dla miast członkowskich GZM”.
- 4) Kontynuowano mobilną zbiórkę odpadów problematycznych w ramach akcji „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata”.

Wykonano „Studium wykonalności dla projektu utworzenia Mapy Akustycznej Miasta Zabrze wraz z systemem do jej aktualizacji, zarządzania i udostępniania” w celu wnioskowania o dofinansowanie zadania z RPO Priorytet V, działanie 5.4, aby zgodnie z art.118 ustawy z dnia 27.04.2001r. Prawo ochrony środowiska można było spełnić wymogi oceny stanu akustycznego środowiska dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. Pierwsza mapa akustyczna dla miasta Zabrze powinna powstać do 30.06.2012 roku, a do 30.06.2013 dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny

W 2008 roku po analizie stanu termicznego zwału Ruda uznano konieczność usunięcia zidentyfikowanych ognisk pożarowych na obszarach nie objętych działaniami górnictwami. Została wykonana dokumentacja techniczna na kontynuację przez gaśniczych z terminem realizacji do 31.12.2009r. Przewidywany koszt zadania ok. 3900 tys. zł w tym koszt dokumentacji: 140 tys. zł. Wystąpiono z wnioskiem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w celu pozyskania środków na ten cel.

C 14. „Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta”

W roku 2008 wybudowano urządzenia bezpieczeństwa pieszych na przejściu dla pieszych przez ul. Gen. de Gaulle’a w Zabrze w rejonie budynków mieszkalnych nr 89-99 (podświetlane znaki D-6 oraz pilony) za kwotę 90 338,68 PLN brutto (płatność w roku 2009).

Zrealizowano ponadto dokumentacje techniczne na n/w zadania:

1. Budowa drogowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Skubacza/wyjazd z CH M1 na kwotę 28 670,00 zł.

2. Przebudowa drogowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic 3 Maja/Lutra za kwotę 23 180,00 zł.
3. Budowa drogowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Mikulczycka /Gdańska za kwotę 29 280,00 zł.
4. Przebudowa skrzyżowania Al. Korfantego/Gdańska na rondo za kwotę 117 974,00 zł.
5. Budowa ostrzegawczej sygnalizacji świetlnej na przejściach dla pieszych przez ul. Stalmacha w Zabrze w rejonie skrzyżowania z ul. Cmentarną za kwotę 9 760,00 PLN.

W 2008 r. wyremontowano w Zabrze 3,67 km dróg za kwotę 1 130,3 tys.zł, na utrzymanie bieżące nawierzchni dróg wydatkowano w 2008 r. kwotę 4 845,1 tys. zł.

W związku z realizacją programu w zakresie dotyczącym nabycia praw do nieruchomości położonych na terenie miasta Zabrze, niezbędnych pod inwestycję – budowa Drogowej Trasy Średnicowej wydatkowano środki w wysokości 902 185,38 zł z czego 783 969,00 zł w ramach zadania WI/WI/60/06; 117 876 zł z zadania WI/ON/07/08; 340,38 zł z zadania ON/02/08. Zostało nabyte prawo do nieruchomości położonej w Zabrze przy ul. 3 Maja o pow. 13 660 m² – koszt 869 091 zł, wypłacono odszkodowanie za wywłaszczoną nieruchomość położoną w Zabrze przy ul. Dębowej w wysokości 32 697 zł, pozostałe koszty poniesiono z tytułu przygotowania nieruchomości do nabycia.

Wyremontowane w 2008 r. odcinki dróg to:

1. Remont DK4 (88) – 2826 m2 (w rejonie węzła Korfantego),
2. Remont ul. Bytomskiej – 1378 m2 (w rejonie łuku poziomego za ul. Szyb Wschodni),
3. Remont ul. Cmentarnej – 1450 m2 (rejon bazy PEC-u),
4. Remont ul. Bruno – 320 m2,
5. Remont ul. Korfantego 4670 m2 (nitka zachodnia od Gdańskiej do ul. C.Skłodowskiej),
6. Remont ul. Jagiellońskiej 1040 m2 (odcinek od C.Skłodowskiej do Szpitalnej),
7. Remont chodnika przy ul. Budowlanej 1064 m2,
8. Remont ul. Ofiar Katynia 3650 m2 (kolejny etap),
9. Remont ul. Wolności 680 m2 (rejon skrzyżowania z ul. Pyki),
10. Remont ul. Sikorskiego 1099 m2 (rejon ul. Pszczyńskiej),
11. Remont ul. Roosevelta 1150 m2 (rejon wiaduktu PKP),
12. Remont ul. Czołgistów 300 m2 (ul. Matejki),
13. Remont chodnika przy ul. Ślęczka 631 m2.

W 2008 r. przygotowano specyfikację przetargową na modernizację odcinków torowisk tramwajowych w Zabrze. Miasto Zabrze uczestniczy w projekcie metropolitalnym tj. „Modernizacji infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą – przebudowa na terenie miasta Zabrze”. Dotyczy to przebudowy ul 3-go Maja na odcinku od skrzyżowania z ul. Ślęczka do skrzyżowania z ul. Makoszowską; modernizacji torowiska w Zabrze wzdłuż ulicy Wolności od skrzyżowania z ul. Kondratowicza do granicy miasta Gliwice oraz modernizacji torowiska wbudowanego w jezdnię ul. Bytomskiej od skrzyżowania z ul. Bolesława Chrobrego do skrzyżowania

z ul. Drzymały. Termin wszczęcia procedury przetargowej na wybór wykonawcy dokumentacji projektowej 01.2009 Planowany termin wykonania dokumentacji ok.09.2009 r.

Na trasie tramwajowej łączącej Gliwice – Zabrze – Rudę Śląską kursują 2 wagony nowe, natomiast pozostały tabor modernizowano i remontowano.

W ramach rozbudowy infrastruktury drogowej miasta zwrócono szczególną uwagę na łączność w układzie północ – południe.

WI/WI/01/06: Budowa drogi Zaborze – Biskupice. Wykonano Studium Techniczno Ekonomiczno – Środowiskowe etap 1 oraz 2. Złożono wnioski o wydanie decyzji środowiskowej. Przewidywany termin wydania decyzji środowiskowej - 2009 rok.

WI/WI/06/04: Połączenie autostrady A1 z autostradą A4 poprzez przebudowę układu komunikacyjnego północ – południe w obrębie miasta Zabrze. Wykonano projekt wykonawczy etapu 1 zadania oraz wyburzenia w rejonie Placu Słowiańskiego.

W roku 2009 przewiduje się uzyskanie pozwolenia na budowę dla odcinka drogi łączącego rondo de Gaulle'a na DTŚ (w budowie) z ul. Makoszowską, aktualizację dokumentacji, wykonanie projektu włączenia IV odcinka drogi do ul. Makoszowskiej i ogłoszenie przetargu na realizację robót budowlanych.

WI/WI/60/06: Drogowa Trasa Średnicowa. Rozpoczęto realizację robót budowlanych dla odcinków Z1 oraz Z2 DTŚ.

WI/WI/89/07: Droga lokalna łącząca DK88 z A1 poprzez strefę KSSE. Zawarto umowę na wykonanie projektu budowlanego wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę.

W 2008 roku nie wybudowano nowych dróg.

Liczba osób obsługiwanych przez komunikację tramwajową to około 14 000 000 osób. Liczba osób obsługiwanych przez komunikację autobusową to około 20 000 000 osób.

Komunikacja tramwajowa i autobusowa (poza wpływami z biletów) jest dotowana przez gminy należące do KZK GOP.

Dla obsługi komunikacji tramwajowej i autobusowej z budżetu gminy remontuje się, przebudowuje i buduje wiaty i zatoki przystankowe.

Poza autobusami „związkowymi” jest pewna ilość przewoźników prywatnych funkcjonujących poza KZK GOP. Przepisy prawa wymagają od nich posiadania zezwoleń na realizację przewozów pasażerskich na konkretnych liniach. Na terenie Zabrze funkcjonują linie autobusowe i minibusy obsługiwane na podstawie zezwoleń przez spółkę „TRANSPORTOWIEC” oraz prywatnych przedsiębiorstw.

C 15. „Rozwój budownictwa mieszkaniowego”

W ramach rozwoju budownictwa mieszkaniowego:

- oddano do użytku zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Janika 24-24a i 26-26a wybudowanych przez Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.
- podwyższono kapitał zakładowy MTBS Sp. z o.o. o kwotę 700 00 zł na poczet inwestycji przy ul. Franciszkańskiej i ul. Żywieckiej

- podwyższono kapitał zakładowy Zarządu Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. o kwotę 1 078 500 zł na poczet planowanych inwestycji z zakresu budownictwa mieszkaniowego.

Sprzedano 8 nieruchomości przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe o łącznej powierzchni 5425 m².

W celu wspierania budownictwa mieszkaniowego przekazano aportem jako wkład niepieniężny Sp. z o.o. ZBM -TBS w Zabrzu niżej wymienione tereny:

- przy ul. Trocera o łącznej pow. 1ha 2689 m² i wartości 1 472 410,00 zł
- przy ul. Niedziałkowskiego i ul. Sobieskiego o łącznej pow. 1080 m² i łącznej wartości 161 679,00 zł
- w przygotowaniu nieruchomości położono przy ul. Nawrata o łącznej pow. 1252 m² i wartości 147 173,00 zł – umowa przenosząca prawo do przedmiotowej nieruchomości na rzecz ZBM – TBS Sp. z o. o. zostanie zawarte w I połowie 2009r.

W przygotowaniu jest plan zagospodarowania dla zadania WI/86/2008 – układ komunikacyjny i infrastruktura techniczna dla osiedla mieszkaniowego Słoneczna Dolina. Opracowywana jest dokumentacja projektowa.

Wielkość terenów przeznaczona pod budownictwo mieszkaniowe niskiej intensywności jak podano powyżej 5425 m² powierzchni to:

- działka przy ul. Staromiejskiej o pow. 644 m²
- działka przy ul. Tarnopolskiej o pow. 573 m²
- działka przy ul. Grunwaldzkiej o pow. 531 m²
- działka przy ul. Heweliusza o pow. 963 m²
- działka przy ul. Pestalozziego o pow. 880 m²
- działka przy ul. Szkolnej o pow. 1315 m²
- działka przy ul. Lubuskiej o pow. 519 m²

W 2008 roku nie sprzedano żadnych terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe wysokiej intensywności jak również nie sprzedano deweloperom żadnych nieruchomości.

Nieznane są dane dotyczące liczby mieszkańców zajmujących wybudowane lokale.

KIERUNEK ROZWOJU – USŁUGI METROPOLITALNE

(Priorytet 4)

„Usługi metropolitalne” to czwarty priorytet, który zawiera 5 celi strategicznych.

C 16. „Rozwój turystyki w oparciu o obiekty przemysłowe”

W mieście Zabrze w zakresie turystyki przemysłowej można zwiedzać 4 instytucje kulturalne:

- 1) Muzeum Górnictwa Węglowego
- 2) Zabytkową Kopalnię Węgla Kamiennego „GUIDO”
- 3) Skansen Górniczy „Królowa Luiza” – terenowy oddział Muzeum Górnictwa Węglowego – wieża widokowa nadszybie szybu Carmall
- 4) Skansen Górniczy „Królowa Luiza” – teren szybu Wilhelmina przy ul. Sienkiewicza
- 5) Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną w przygotowaniu do udroźnienia.

Gmina przedsięwzięła prowadzenie zadania pod nazwą „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej”, który obwieszczeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 08.08.2008 r. zostało zakwalifikowane na drugim miejscu listy projektów kluczowych dla działania odnoszącego się do inwestycji turystycznych w ramach Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka”.

Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej powstanie na bazie obecnie funkcjonujących instytucji kultury. W swych założeniach przewiduje utworzenie prężnie działającej nowoczesnej instytucji kultury pełniącej funkcje: turystyczne, kulturalne, edukacyjne i usługowe.

Zgłoszonych do dofinansowania zakres prac inwestycyjnych obejmuje rewitalizację części obiektów naziemnych należących do Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” – terenowego oddziału Muzeum Górnictwa Węglowego, budowę nowych obiektów obsługi ruchu turystycznego oraz udroźnienie i adaptację dla potrzeb ruchu turystycznego 2,5 km podziemnego tunelu „Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej”.

Korzystając z możliwości uzyskania wsparcia z budżetu Unii Europejskiej oraz mając na uwadze szansę zachowania i zabezpieczenia dla przyszłych pokoleń elementów dziedzictwa kulturowego miasta i województwa stanowiących żywe świadectwo bogatej historii śląskiego górnictwa Gmina Zabrze przystąpiła do prac mających na celu przygotowanie przedmiotowego zamierzania inwestycyjnego do realizacji.

Przedsięwzięcie noszące nazwę „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej” – ma na celu wykorzystanie procesów restrukturyzacji przemysłu ciężkiego do tworzenia alternatywnych gałęzi gospodarki usług turystycznych w sektorze turystyki, a przez to zmianę wizerunku regionu i miasta Zabrza.

Ze względu na olbrzymi zasięg projektu i zakres robót, inwestycja została podzielona na następujące niezależnie realizowane zadania inwestycyjne dotyczące następujących obiektów:

1. Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido” (rewitalizacja poziomów 170 i 320),
2. Skansen Górniczy „Królowa Luiza” wraz z rewitalizacją Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej (stanowiący przedmiot wniosku).

Realizacja inwestycji związanej z udostępnieniem Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” oraz udroźnieniem Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej została zaplanowana na lata 2006-2011. Wszelkie prace inwestycyjne planowane są do zakończenia w 2010 roku, a rozliczenie inwestycji w 2011. Część obiektów należących do Skansenu „Królowa Luiza” poddawana jest już obecnie rewitalizacji. Projekt, oszacowany na kwotę 3,4 mln PLN uzyskał wsparcie ze środków europejskich w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006.

Etap II przewiduje dokończenie rozpoczętych prac budowlanych skoncentrowanych wokół części naziemnej Skansenu „Królowa Luiza” – oddział Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. Wolności 410 oraz udrożnienie podziemnego kanału służącego niegdyś do transportu węgla kamiennego – Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej – planowanej, głównej atrakcji kompleksu (obecnie niedostępnej dla turystów).

Docelowa rewaloryzacja wszystkich obiektów Skansenu oraz pełne wykorzystanie przemysłowej spuścizny miasta – Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej umożliwi powstanie dynamicznego, nowoczesnego ośrodka kierującego ruchem turystyki na obszarze podlegającym restrukturyzacji. Zakłada się, że ośrodek stanie się centrum popularyzacji ocalałych zabytków przemysłowych regionu oraz przyczyni się do stworzenia nowego atrakcyjnego wizerunku Górnego Śląska na mapie kraju i Europy. Realizacja przedmiotowej inwestycji wpłynie na wzrost liczby turystów zwiedzających nowopowstały park przemysłowy Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” (turyści krajowi i zagraniczni) oraz przyczyni się do poprawy jakości oferowanych obecnie usług turystycznych.

Powyżej opisane działania powodują:

1. Wzrost ruchu turystycznego oraz rozszerzenie oferty turystycznej na terenie Zabrza i całego regionu Górnego Śląska poprzez odtworzenie i udostępnienie dla zwiedzających unikatowych obiektów wchodzących w skład niniejszego projektu. Ze wstępnych założeń – po zakończeniu inwestycji – szacuje się ruch turystyczny w liczbie 250 000 osób/rok.
2. Uzyskanie efektów ekonomicznych poprzez rozwój sektora usługowego spowodowany zwiększonym ruchem turystycznym – tworzenie nowych miejsc pracy.
3. Zwiększenie potencjału turystycznego – kulturalnego regionu Śląska i kraju.
4. Stworzenie zróżnicowanej oferty turystycznej. Oferta będzie dostosowana do różnych grup odbiorców (także dla osób niepełnosprawnych).
5. Rozszerzenie oferty kulturalnej m.in. poprzez zwiększenie ilości oraz podniesienie standardu organizowanych imprez kulturalno – dydaktycznych.
6. Zwiększenie atrakcyjności organizowanych imprez – planuje się organizacje m.in. konferencji, sympozjów, spektakli, koncertów, wystaw.
7. Wykorzystanie sztolni oraz dotychczas nieużytkowych pomieszczeń Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” na cele kulturalno – dydaktyczne.
8. Poprawa bezpieczeństwa miasta poprzez objęcie kontrolą istniejących pustek pod terenami zabudowanymi miasta Zabrze.

Kolejnym etapem działań jest projekt pn. „Rewitalizacja poziomów 170 i 320 Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido w Zabrzu” realizowany w ramach zadania „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej”, jako jeden z trzech elementów.

W chwili obecnej w KWK Guido tylko poziom 170 jest udostępniony do ruchu turystycznego, niemniej jednak wymaga rewitalizacji i doposażenia. Stan zachowania poziomu 320 zbliżony jest do pierwotnego, kiedy to ostatni górnicy zakończyli pracę i opuścili kopalnię.

W ramach projektu planuje się doposażenie oraz przystosowanie do celów kulturalno – turystycznych:

- Szybu kolejowego – służy do przewozu ludzi i materiałów
- Szybu Guido – pełni rolę szybu wentylacyjnego i ewakuacyjnego
- Szybiku Guido – łączy poziomy 170 i 320
- Wzrost na poziomie 170 i 320

W 2008 roku ZKWK Guido odwiedziło ponad 33 500 turystów, w tym wielu zagranicznych. Wśród nich goszczono m.in. szefa światowej Organizacji Turystycznej Francesco Frangiallego, potomków słynnej zabrzańskiej rodziny Ballestremów, najpiękniejsze kobiety świata czyli finalistki konkursu Miss Interbational, potomka założyciela kopalni Guidotto Donnersmarcka, gwiazdę TVN Vito Castellani, Paul Gilman – dyrektor Europejskiego Szlaku Zabytków Techniki, znany wszystkim pisarz Janosh, słynną aktorkę Renatę Dancewicz, podsekretarza stanu ds. turystyki Katarzynę Sobierajską, Jana Korsaka – prezesa Polskiej Izby Turystyki oraz wielu innych.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się także prowadzona przez ZKWK Guido działalność oświatowa – nie tylko pojmowana jako lekcje edukacyjne, w których wzięło udział prawie 2000 dzieci, ale także jako wydarzenia, takie jak: konkurs plastyczny „Kopalnia w naszych oczach” (na który wpłynęła rekordowa ilość prac – 500), warsztaty „Barwa i dźwięk”, spotkania ze środowiskiem nauczycielskim, akcja „Lato w kopali Guido”, obóz stypendystów Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia oraz spotkania z uczestnikami wyprawy do Kanionu Kolka w Peru.

Ważnym elementem były również lekcje specjalistyczne – techniczne, skierowane do młodzieży ze szkół technicznych, prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę – inżynierów górniczych.

Upowszechniano wiedzę historyczną – biorąc udział w Europejskiej Nocy Muzeów (kiedy to odwiedziła kopalnię rekordowa ilość ludzi w ciągu jednego wieczoru – prawie 800) oraz Górnślaskich Dniach Dziedzictwa, co odbiło się szerokim echem wśród mieszkańców regionu i nie tylko.

We wrześniu w strukturze Zabytkowej kopalni Guido pojawiło się również długo oczekiwane Międzynarodowe Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki. Powstała wyspecjalizowana jednostka działająca na rzecz rozwoju produktu turystycznego i jego promocji w odniesieniu do dziedzictwa przemysłowego. Centrum wspomogło również publikację na roczek kopalni Guido pt „Barwny świat czarnych skarbów – Zabytkowa kopalnia Guido” wydane w nakładzie 2000 sztuk. Jest to pierwsza publikacja o kopalni opisująca w formie przewodnika podziemne i powierzchniowe atrakcje jak i dotychczasową działalność edukacyjną i kulturową.

Najważniejszym wydarzeniem tegorocznej pracy było oddanie do ruchu turystycznego oczekiwanej przez wszystkich trasy turystycznej na poziomie 320. Wnioskowano o środki UE na rewitalizację poziomu 320.

W roku 2008 wykonano prace na obiektach: poziom 170 i 320, Szyb Kolejowy, Szyb Guido oraz dokonano niezbędnych zakupów dla zabezpieczenia i ruchu turystycznego.

C 17. „Rozwój usług medycznych”

Wspomaganie rozwoju usług medycznych dla NZOZ opiera się na administrowaniu nieruchomościami gminnymi, w których działają NZOZ -y.

Wykonano prace termomodernizacyjne następujących budynków użyteczności publicznej w zakresie:

- budynek przychodni lekarskiej przy ul. Wolności 440 – wymiana stolarki okiennej
- budynek przychodni lekarskiej przy ul. Tarnopolskiej 80 – wymiana instalacji CO i kotłowni
- budynek przychodni lekarskiej przy ul. 3 Maja 20 – modernizacje kotłowni
- rozpoczęto termomodernizację budynku przychodni lekarskiej przy ul. Wolności 182

W przypadku Śląskiego Centrum Chorób Serca wsparto następujące działania:

- 1) w roku 2008 Wydział Obrotu Nieruchomościami przygotował nieruchomość do zbycia z bonifikatą na rzecz Fundacji Śląskiego Centrum Chorób Serca z przeznaczeniem na urządzenie na niej zaplecza dla nowobudowanego obiektu Śląskiego Centrum Chorób Serca w postaci parkingu dla pacjentów i personelu medycznego – działki, położone w Zabrzu przy ul. Dąbrowskiego, Niedziałkowskiego, Zgody, o łącznej powierzchni 5559 m² i wartości 599.486,00 zł.
- 2) wsparcie promocji I Śląskiej konferencji Szpitali Promujących Zdrowie – dostawa plakatów, broszur, zaproszeń za kwotę 1875,00 zł
- 3) powołanie przez Prezydenta Miasta Zabrze Zarządzeniem Nr 147/IK/2008 z dnia 28.03.2008 Zespołu ds. związanych z budową Śląskiego Centrum Chorób Serca. Zespół podjął działanie w 2008 r.
- 4) współudział w imprezach organizowanych przez Fundację Rozwoju Kardiologii:
 - Dzień Nauki – piknik naukowy na Placu Teatralnym – mieszkańcy Miasta poznają naukę od strony pomocy zdrowotnej, wiedzy, bezpłatnych badań poziomu cukru, ciśnienia, pojemności płuc itp.
 - koncert „Serce za Serce”

Liczba osób przyjętych w 2008 r. do Śląskiego Centrum Chorób Serca wyniosła 10 696.

C 18. „Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury i sportu”

Zorganizowano 7 imprez kulturalnych o zasięgu międzynarodowym:

1. Rocznica nadania praw miejskich Zabrze
2. Międzynarodowy Festiwal Organowy im A. Chlondowskiego

3. Festiwal Rysowania
4. konferencja „Kultura Europy Środkowej”
5. konferencja „Dziedzictwo przemysłowe jako element zrównoważonego rozwoju dla turystyki”
6. Metropolitalne Święto Rodziny
7. Międzynarodową Paradę Regionów.

Na hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu zorganizowano:

- 11 imprez o charakterze międzynarodowym
- 53 imprezy o zasięgu krajowym
- 160 imprez o zasięgu regionalnym.

Na stadionie KS Górnik Zabrze odbyło się 20 imprez sportowych o znaczeniu ogólnopolskim w tym:

- 15 meczów Ekstraklasy
- 3 mecze Pucharu Ekstraklasy
- 1 mecz Gwiazd z okazji 60-lecia „Górnika Zabrze”
- 1 mecz „Senat kontra Senat – Rektorzy uczelni wyższych kontra Parlamentarzyści Senatu RP – dochód na cel charytatywny.

W Zabrzu odbywają się również ważne imprezy z udziałem ekip zagranicznych cyklicznie, takie jak:

- Międzynarodowe Turnieje Piłki Nożnej Juniorów i Trampkarzy
- Międzynarodowy Turniej Tańca Sportowego
- Międzynarodowy Turniej Straży Mundurowej

W każdej imprezie sportowo – rekreacyjnej bierze udział około 4000 dzieci i młodzieży. W meczach na stadionie KS Górnik każdorazowo bierze udział od 12-16 tys. osób. W imprezach kulturalnych liczba osób obejmuje liczbę od 400 do 2000 osób w zależności od obiektu w którym te imprezy są prowadzone.

Brak jest danych o udziale środowisk twórczych w imprezach poza granicami kraju. Natomiast w imprezach organizowanych na terenie Miasta wszystkie środowiska twórcze biorą udział.

Na terenie miasta działa Inkubator młodych artystów z siedzibą przy ul. 3 Maja 95 w zastępczym obiekcie Muzeum Miejskiego. W ramach Inkubatora działa stale 25 osób lecz okresowo liczba ta zwiększa się do 50 osób.

Inkubator działa finansowo w oparciu o środki pozyskiwane z programu UE. Nie uzyskano danych na temat wysokości tych środków. Większość prac prowadzonych jest społecznie lub z prywatnego sponsoringu.

W 2008 roku nabyto prawo wieczystego użytkowania działki położonej w Zabrzu przy ul. Roosevelta o pow. 28897 m² niezbędnej pod modernizację Stadionu im. Ernesta Pohla o wartości 2 092 081,00 zł.

Adaptacja budynku Biblioteki Donnersmarcków dla potrzeb Filharmonii Zabrzeńskiej – etap I poniesiony wydatek 2 282 973,24 zł. W listopadzie 2008 r. złożono wniosek

o dofinansowanie w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: „Infrastruktura kultury”. Wartość projektu pn.: „Adaptacja budynku Biblioteki Donnersmarcków dla potrzeb Filharmonii Zabrzeńskiej – Etap II” wynosi 1 461 800,00 zł. Projekt znajduje się na etapie oceny formalnej.

Wymiana instalacji hydrantowej w MDK Zabrze – Grzybowice, koszt 24 400,00 zł.

Ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy dokumentacji projektowej w zakresie modernizacji Stadionu im. Ernesta Pohla. Wartość dokumentacji projektowej – etap przetargu 10 858 000,00 zł. Wykonanie pełnej dokumentacji planowane jest na kwiecień 2010.

Wybudowano wiele boisk:

➤ przy ul. Wyciska	729 539,19 zł
➤ przy ul. Piłsudskiego 29 (ZSO nr 5)	391 430,01 zł
➤ przy ul. Sitki 55 (ZS nr 18)	684 262,12 zł
➤ przy ul. Zamenhoffa 56 (G nr 24)	306 890,73 zł
➤ przy ul. Klonowej 23 (SP nr 6)	590 627,63 zł
➤ przy ul. Gdańskiej 10 (SP nr 14)	203 576,23 zł
➤ przy ul. Szenwalda 2 (G nr 16)	185 626,13 zł
➤ przy ul. Wawrzyńskiej 11 (Orlik 2012)	2 633 226,46 zł

Rozbudowano pawilon sportowy SKS „Gwarek” wraz z garażem za kwotę 1 714 905,00 zł w tym dotacje z Ministerstwa Sportu w wysokości 316 000,00 zł .

Prowadzono modernizację i zakupy inwestycyjne dla potrzeb Domu Muzyki i Tańca. Oddano pomieszczenie dla ZIS oraz wykonano zlecenie p-poż. i PINB.

Przeprowadzono dalszą przebudowę remont pomieszczeń Teatru Nowego. Dla obydwu zadań złożono wnioski o dofinansowanie działań ze środków programów operacyjnych – UE.

C 19. „Rozwój placówek naukowych oraz szkolnictwa wyższego”

Miasto Zabrze, jak większość miast Górnego Śląska, przeżywa w ostatnich latach proces głębokiej, szybkiej, transformacji. Wiąże się ona przede wszystkim z odchodzeniem od tych dziedzin przemysłu, które przez dwa stulecia stanowiły podstawę gospodarczego funkcjonowania miasta i przesądzały o kierunkach jego rozwoju. Obecnie podejmowane starania mają na celu stworzenie nowoczesnej bazy edukacyjnej oraz wzmocnienie konkurencyjności miasta w zakresie szkolnictwa wyższego.

W dniu 25.09.2007r. Gmina Zabrze podpisała z Akademią Wychowania Fizycznego List Intencyjny w sprawie inwestycji związanej z rozpoczęciem działalności naukowej i dydaktycznej Wydziału Wychowania Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach na terenie miasta Zabrze. Realizacja projektu przyczyni się do rozszerzenia oferty edukacyjnej oraz zwiększenia dostępności sportu i wszelkich form aktywności ruchowej, co w dłuższej perspektywie wpłynie na podniesienie jakości kształcenia oraz poziom życia mieszkańców.

Niniejsza inwestycja przewiduje remont i adaptację wolnostojącego obiektu – finansowanego ze środków gminy – zlokalizowanego przy ul. Wolności w Zabrze na potrzeby dydaktyczne, konferencyjne, szkoleniowe, zagospodarowanie zdegradowanych terenów w dzielnicy Janek w Zabrzu na potrzeby stadionu lekkoatletycznego oraz w późniejszym etapie wybudowanie zespołu basenów, zaspokajającego nie tylko potrzeby Akademii Wychowania Fizycznego, ale również potrzeby mieszkańców.

Docelowo planowane jest otwarcie dwóch wydziałów Akademii Wychowania Fizycznego: Wydziału Turystyki i Rekreacji oraz Wydziału Wychowania Fizycznego. Liczbę studentów korzystających z nowopowstałej infrastruktury szacuje się na ok. 72-180 osób w pierwszym roku uruchomienia działalności, docelowo około 432 studentów. Natomiast zdecydowanie większa liczba osób korzystać będzie z obiektów sportowo – rekreacyjnych. Inwestycja w znaczący sposób rzutować będzie na rozwój miasta i województwa, podnosząc jego atrakcyjność jako ośrodka akademickiego.

Realizacja przedmiotowej inwestycji wpłynie nie tylko na rozwój nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, ale także umożliwi społeczeństwu (w szczególności dzieciom i młodzieży) powszechny dostęp do obiektów sportowych i rekreacyjnych obejmujących:

- infrastrukturę sportu szkolnictwa wyższego,
- infrastrukturę sportu masowego,
- infrastrukturę związaną z rekreacją i krzewieniem kultury fizycznej,
- a także infrastrukturę umożliwiającą uprawianie i rozwój sportu wyczynowego oraz organizowanie zawodów o randze międzynarodowej.

Podpisano List Intencyjny o współpracy pomiędzy Gminą Zabrze a Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach, opracowano studium analiz możliwych wariantów mające na celu zbadanie wykonalności przedsięwzięcia: utworzenie infrastruktury dydaktyczno – sportowej dla potrzeb nowotworzonego w Zabrzu Wydziału Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach.

W trakcie realizacji:

- dokumentacja techniczna wraz z kosztorysami,
- pozyskiwanie pozwoleń,
- przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej do Programów Operacyjnych.

Przewidywany termin realizacji prac: 2007-2010.

Planowana do realizacji inwestycja przewiduje remont i adaptację wolnostojącego obiektu Hali Sportowej „Pogoń” przy ul. Wolności 406 oraz zagospodarowanie istniejących terenów sportowych położonych przy ul. Jaskółczej 40.

W roku 2008 została wykonana dokumentacja techniczna dla zadań:

- „Przebudowa boiska piłkarskiego na terenie GKS „Walka Makoszowy” przy ul. Jaskółczej 40 w Zabrzu”, również przygotowywane jest Studium Wykonalności oraz wnioski do RPO działanie 9.3. Koszt opracowania dokumentacji 234 240,00 zł.

- „Przebudowa i rozbudowa istniejącego obiektu sportowego przy ul. Jaskółczej 40 w Zabrzu na potrzeby AWF Katowice w ramach tworzenia bazy dydaktyczno – sportowej Akademii Wychowania Fizycznego”. Koszt 173 669,71 zł.
- Przebudowa części pomieszczeń hali sportowej Pogoń przy ul. Wolności 406 dla potrzeb Akademii Wychowania Fizycznego w ramach tworzenia bazy dydaktyczno – sportowej Akademii Wychowania Fizycznego – przygotowywany jest wniosek o złożenie w WFOŚiGW w Katowicach na termomodernizację budynku. Koszt dokumentacji w tym zakresie 147 315,00 zł.

W przypadku Politechniki Śląskiej minęło już 10 lat od chwili podpisania porozumienia o współpracy pomiędzy Politechniką Śląską a gmina Zabrze dotyczące utworzenia bazy i rozpoczęcia działalności dydaktycznej na terenie miasta. W porozumieniu tym obydwie strony zadeklarowały podjęcie konkretnych działań. Gmina zobowiązała się do modernizacji budynków zlokalizowanych na terenie dawnej jednostki wojskowej przy ul. Roosevelta 26-28 oraz 42 i przystosowanie ich na cele związane z działalnością naukowo – dydaktyczną. Jednocześnie przewidziano przekazanie wymienionych nieruchomości, jak również budynków położonych przy ul. Jagiellońskiej 38 i 38a Politechnice Śląskiej.

Do chwili obecnej udało się wyremontować i oddać do użytkowania budynki przy ul. Roosevelta 26-28 i 42. Większość wydatków związanych z inwestycją poniesiono ze środków własnych gminy. Część, w wysokości 344 173,16 EURO pozyskała gmina z funduszy przedakcesyjnych tj. Program PHARE.

Obecnie trwa modernizacja kolejnego budynku – dawnej Wojskowej Komendy Uzupełnień – obiekt przy ul. Roosevelta 32. Gmina nabyła w 2004 roku od Agencji Mienia Wojskowego i od tego czasu prowadzi działanie zmierzające do zagospodarowania obiektu. Zrealizowano część prac budowlanych tj. wybudowano łącznik spajający remontowany budynek z innymi oddanymi wcześniej do użytku.

Koszt robót budowlanych, rozbiórek, konstrukcji, wymiana pokrycia dachu z adgromem i łącznik wynosi 1 721 340,26 zł. Politechnika Śląska w partnerstwie z Miastem prowadzi dla kadry nauczycielskiej i administracyjnej placówek oświatowych Miasta projekt ukierunkowany na jej doskonalenie zawodowe w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, na które to zadanie pozyskało środki unijne. Całkowity koszt projektu 492 96 tys. zł, wkład gminy 73,95 tys. zł.

Najstarszą placówką szkolnictwa wyższego z którą Miasto współpracuje jest Śląski Uniwersytet Medyczny (dawna Śląska Akademia Medyczna).

W 2008 roku Miasto przeznaczyło kwotę 2 500,00 zł na tzw. Dni Otwarte Śląskiego Uniwersytetu Medycznego – promocję i catering.

Miasto współpracuje również z Instytutami Naukowymi mającymi swoje siedziby na terenie miasta. Wspiera działania Instytutów w zabieganiu o środki zewnętrzne na tworzenie hal nowych technologii lub przedsięwzięć przyczyniających się do rozwoju przedsiębiorczości gospodarczej miasta. Przykładem jest współpraca z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla, który pozyskał środki zewnętrzne na budowę nowej hali innowacyjnych technologii węgla na terenie Zabrze – Biskupice. Koszt gminy około 50 tys. zł. Czy też projekt BioMedTech Silesia lub w zakresie rewitalizacji terenów poprzemysłowych lub spraw ekologicznych współpracy z Instytutem Podstaw Ochrony Środowiska PAN.

C 20. „Poprawa międzynarodowej dostępności komunikacyjnej miasta”

W 2008 roku trwały prace planistyczne oparte o koncepcję budowy Centrum Przesiadkowego związane z planowaną inwestycją. Zlecono koncepcje rozwiązań drogowych dla projektowanego obiektu, analizę ruchową, która obrazuje wpływ dodatkowo wygenerowanego ruchu na układ drogowy w rejonie centrum miasta oraz wariantowe opracowania finansowe dotyczące ekonomicznej opłacalności inwestycji. Dzięki wygenerowaniu dużego strumienia ruchu na tym terenie, możliwe stanie się stworzenie przestrzeni atrakcyjnej dla inwestorów prywatnych. Projekt wpłynie na poprawę wizerunku centrum miasta oraz poprawi standard korzystania z komunikacji publicznej mieszkańcom miasta i przyjezdnym. Zlokalizowanie w jednym miejscu funkcji komunikacyjnych : dworca autobusów miejskich, międzynarodowych, dworca PKP, postoju taksówek, mikrobusów, parkingów z miejscami postojowymi krótko i długoterminowymi umożliwi wielu osobom rezygnację z komunikacji indywidualnej na rzecz komunikacji miejskiej.

Trwają rozmowy z PKP S.A. dotyczące wspólnej realizacji inwestycji, podpisany został list intencyjny, a w chwili obecnej trwają przygotowania do wyłonienia wykonawcy, który opracuje dokumentację finansową i studia wykonalności inwestycji. Gmina prowadzi rozmowy z prywatnymi inwestorami, którzy zainteresowani są wspólnym prowadzeniem inwestycji.

W roku 2008 Wydział Obrotu Nieruchomościami czynił starania w zakresie nieodpłatnego nabycia przez Gminę Miejską Zabrze od Skarbu Państwa prawa własności działki, położonej Zabrze przy ul. 3 Maja, o pow. 7731 m², niezbędnej pod budowę Centrum Przesiadkowego.

Działania te są nadal prowadzone.

Prowadzone były również prace związane z usprawnieniem połączeń na linii południe – północ poprzez połączenie Autostrady A4 z budowaną Autostradą A1- etap I – połączenie węzła „Wspólna” z węzłem DTŚ de Gaulle’a. Jak również prowadzono prace dokumentacyjne dla Obwodnicy wschodniej łączącej DTŚ z dzielnicą Biskupice oraz WI/WI/71/07: Budowa ul. Nowo-Piłsudskiego od DTŚ do Roosevelta – dokumentacja.

Wykonano Studium Techniczno Ekonomiczno – Środowiskowe etap 1 oraz 2. Złożono wnioski o wydanie decyzji środowiskowej. Przewidywany termin wydania decyzji środowiskowej - 2009 rok.

KIERUNEK ROZWOJU – CELE HORYZONTALNE

CH 1. „Skuteczna promocja miasta”

Aby uczestniczyć w rynku i być brany pod uwagę trzeba posiadać wizerunek. Wizerunek może być zasługą akcji promocyjnych, uwarunkowań historycznych, politycznych, jak również wydarzeń odbywających się w mieście.

Wiadomym jest że poza decyzjami w zakresie rozwoju infrastruktury miasta i doskonalenia jej zasobów ludzkich, niezbędne jest budowanie skutecznej promocji miasta, budowanie jego marki. W tym celu przeprowadzono w 2008 roku badanie pozwalające na określenie pozycji miasta na tle konkurencji Zabrze jako celu

podróży, Miasta widzianego oczami mieszkańców oraz wskazaniemi do budowy marki. Badania te zostały ujęte w Raporcie otwarcia marki Miasta. Zapisy z tegoż Raportu zgodne są z zapisami celu horyzontalnego dotyczącego skutecznej promocji miasta w zakresie kształtowania atrakcyjnego wizerunku miasta oraz promocji zewnętrznej turystyki poprzemysłowej, imprez i obiektów kulturalnych oraz działań naukowych.

W 2008 roku opracowano i prowadzono politykę promocyjną miasta poprzez:

- organizację własnych imprez promocyjnych, takich jak:
 - ✓ organizację Międzynarodowej Konferencji pn. "Dziedzictwo przemysłowe jako element zrównoważonego rozwoju dla turystyki". Konferencja jest cykliczna. Organizowana jest od pięciu lat przez Urząd Miejski w Zabrzu. Podczas ostatniej konferencji zostało podpisane porozumienie o współpracy w sprawie utworzenia w Zabrzu Międzynarodowego Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki.
 - ✓ organizację konferencji popularno – naukowej „Miarka w Zabrzu”
 - ✓ organizację „Metropolitarne Świąta Rodziny”
 - ✓ organizację i przygotowanie meczu charytatywnego „Zabrze -TVN”
 - ✓ współorganizację meczu charytatywnego „Senat kontra Senat”
 - ✓ organizację I Międzynarodowych „Mistrzostw Samorządowców”
 - ✓ organizację biegu „Bieg Szlakiem Zabytków Techniki”
 - ✓ opracowanie wspólnie z telewizją GTV cyklu audycji publicystycznych „Aktywne Miasto”, a także Międzynarodowego Festiwalu Rysowania,
- Udział pracowników Biura Promocji w konferencjach, seminariach, szkoleniach z zakresu kreowania wizerunku miasta, budowania produktu turystycznego i informacji turystycznej.
- Współpraca z krajowymi i zagranicznymi organizacjami i stowarzyszeniami branży turystycznej: Polska Organizacja Turystyczna, Polska Izba Turystyki, Śląska Organizacja Turystyczna, Światowa Organizacja Turystyki, Międzynarodowy Komitet Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego w Barcelonie, Biuro Promocji Walonia – Bruksela, UNESCO – Polska.
- Koordynację lub współorganizację dużych imprez miejskich poprzez:
 - ✓ Współorganizację imprezy dotyczącej rocznicy działalności Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido”,
 - ✓ Współorganizację imprezy związanej z otwarciem poziomu 320 Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido”,
 - ✓ Współorganizację prezentacji koncepcji projektu pn. „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej”,
 - ✓ Koordynację i Współorganizację imprezy pn. „Zabrzańska Jesień”.
- Prowadzenie kampanii informacyjno – promocyjnych
 - ✓ outdoor (billboardy)

- ✓ media elektroniczne: strony internetowe oraz dwa „Raporty Specjalne” w ONET
- ✓ Wydawnictwa i czasopisma branży turystycznej
- materiały promocyjne typu: albumy, kalendarze, ulotki, mapy, z dystrybucją materiałów promocyjnych poprzez szkoły, Rady Dzielnic, mieszkańcy miasta, punkty informacji turystycznej, miasta partnerskie, delegacje krajowe i zagraniczne, stowarzyszenia i organizacje, konferencje, sympozja, targi,
- a także promowanie miasta poprzez udział w targach krajowych i zagranicznych: Berlin, Warszawa, Sosnowiec, Poznań, Colmar (Francja). Zadanie polega na: zorganizowaniu i obsłudze stoiska, wyposażeniu w materiały promocyjne, wydawnictwa, gadżety, prowadzeniu rozmów i nawiązywaniu kontaktów partnerskich.

W 2008 roku Miejski Konserwator Zabytków współuczestniczył w weryfikowaniu listy obiektów proponowanych na „Szlak Zabytków Architektury Modernistycznej Województwa Śląskiego”. Prace nad utworzeniem szlaku zostały powierzone Śląskiemu Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach. Celem projektu jest stworzenie szlaku zabytków przybliżających społeczeństwu wyjątkowe wartości architektury okresu międzywojennego tworzonej na obszarze obecnego województwa śląskiego. Projekt ma spełniać funkcje informacyjne, edukacyjne oraz turystyczne. W związku z powyższym zostały zarekomendowane najciekawsze architektoniczne i artystyczne budowle z lat 1922-1939 znajdujące się na terenie miasta Zabrze. Szlak turystyki ma zasięg regionalny.

W oparciu o otrzymany Raport otwarcia marki Miasta oraz zapisy Strategii Rozwoju Miasta na lata 2008-2020 przygotowuje się opracowanie dotyczące promocji zamierzeń strategicznych miasta z wykorzystaniem nastawienia na medycynę, naukę i nowe technologie, a z tym związany szlak turystyki przemysłowej.

Przygotowano materiały do kampanii promocyjnej, która obrazowałaby wizję Miasta: „Zabrze będzie miastem kreującym swój rozwój oparty na równowadze pomiędzy historią i nowoczesnością, śląską tożsamością i metropolitalnym kontekstem oraz atrakcyjnością mieszkaniową i inwestycyjną” poprzez określanie działań Miasta określających:

- wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej miasta,
- dążenia do udziału w rozwoju cywilizacyjnym europejskich miast
- poprawienie funkcjonalności przestrzeni miasta
- zdobywanie posiadanej pozycji w Metropolii Górnośląskiej
- rozwijanie turystyki w oparciu o obiekty przemysłowe
- wspieranie działalności i inicjatyw turystyki przemysłowej
- realizowanie programu „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej”.

Na stronie internetowej www.um.zabrze.pl w 2008 roku było: 549 088 wizyt, oglądano 2 665 549 stron, wykorzystano 8 855 182 plików oraz 11 906 823 wywołań strony.

CH 2. „Rewitalizacja miasta”

Kontynuowano prace inwentaryzacyjne terenów do rewitalizacji w celu przygotowania noweli Programu Rewitalizacji Miasta. W ramach prac nad Programem przygotowano mapę Geodemografii Zabrze zawierającą podkłady gruntowe, nieruchomościowe - obiektowe i społeczne – ludzkie, typu: bezrobocie, patologie, niepełnosprawności itp.

Wykonano podsystem Rewitalizacji i Geodemografii w ramach Systemu Informacji o terenie dla Miasta Zabrze. Koszt 50 000,00 zł.

Przygotowano materiały do ogłoszenia konkursu na koncepcję zagospodarowania terenów przy ul. Park Hutniczy gdzie mieszczą się Galeria Sztuki, Teatr Nowy, obiekt Biblioteki Donnersmarcków przygotowywany na potrzeby Filharmonii Zabrzeńskiej, OPIŁU, Pub „Impresja” i wiele budynków z czasów końca XIX początek XX wieku, pn. „Kwartal Sztuki” we współpracy z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej.

W 2008 roku w obiekcie dawnej pływalni Huty Zabrze otwarto Pub „Impresja”.

Biuro Miejskiego Konserwatora w ramach swojej działalności opiniowało projekty adaptacyjne i modernizacyjne obiektów zabytkowych chronionych na mocy planu; wydawało opinie oraz wytyczne konserwatorskie; prowadziło i uzupełniało Gminną Ewidencję Zabytków docelowo służącą do stworzenia Gminnego Programu Opieki nad zabytkami; nadzorowało i prowadziło sprawy związane z udzielonymi dotacjami na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robot budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, nie stanowiących własności Gminy Zabrze.

Udzielono 12 dotacji w ramach gminnego programu opieki nad zabytkami, a dodatkowo w ramach budżetu Miejskiego Konserwatora Zabytków w 2008r. zlecono opracowanie dokumentacji konserwatorskich stanowiących materiał do wykonania prac konserwatorsko – remontowych dla:

1. witraży dawnego Ratusza w Zabrzu Rokitnicy przy ul. Jordana 2
2. kaplicy wraz z zakrystią znajdujących się w budynku dawnej Szkoły Ewangelickiej w Zabrzu Biskupicach przy ul. Żmudy 2a-d

Dotacje celowe na dofinansowanie prac są przyznawane zgodnie z uchwałą Nr XLVII/595/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.12.2005r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy Miasta Zabrze. Na podstawie Uchwały Nr XX/250/08 z dnia 18 lutego 2008 roku Rady Miejskiej w Zabrzu udzielono dotacji z budżetu miasta Zabrze na rok 2008 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Miasta.

W roku 2008 dofinansowano 12 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Miasta. W budżecie Gminy Miasta Zabrze przeznaczono na ten cel kwotę w wysokości 770 550,00 PLN.

Tym samym dofinansowano prace remontowo – konserwatorskie obejmujące elewacje, remonty dachów, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych zabytkowych budynków oraz konserwację drewnianej figury.

<i>L.p.</i>	<i>Zadania</i>	<i>rok 2007</i>	<i>rok 2008</i>
1	Wydanie opinii konserwatorskiej	57	103
2	Opinie konserwatorskie w zakresie lokalizacji	48	55
3	Oznakowanie zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków	49	-
4	Opiniowanie projektów adaptacyjnych i modernizacyjnych obiektów zabytkowych	34	53
5	Obiekty wpisane do rejestru zabytków	3	-
6	Wytyczne konserwatorskie	14	1
7	Opinie nad pomnikami i miejscami pamięci	1	3

W obiektach przemysłowych przy ul. 3 Maja 95 udostępniono pomieszczenia zastępcze dla Muzeum Miejskiego, oraz usytuowano Inkubator Twórczości Artystycznej.

Również w tych obiektach zaadaptowano pomieszczenie dla Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego.

Trwają prace adaptacyjne budynków dla Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz pomieszczeń ćwiczeniowo – warsztatowych, gastronomiczno – hotelarskich dla w/w CKPiU.

Na zadania te złożono wnioski aplikacyjne o środki finansowe z UE.

Przystąpiono do Modernizacji budynku po dyrekcji Huty Zabrze dla potrzeb administracji samorządowej i Centrum Zarządzania Kryzysowego. Opracowano dokumentację projektową i rozpoczęto prace w ramach zadań WI/25/2006 i WI/18/2005.

Wydatki poniesione przez miasto na działanie związane z rewitalizacją terenów i obiektów w 2008 roku wynosiły 45 250,00 zł.

Oprócz tego nie należy zapomnieć o działalności rewitalizacyjnej, społecznej realizowanej poprzez programy aktywizujące społeczność lokalną realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Gminy Zabrze takich jak: „Krok do przodu”, „Klucz do sukcesu”, „Pomoc dla bezrobotnych i przedsiębiorców”, Reintegracja, Aktywność, Praca”, „Urbact II” – międzynarodowy, przy wykorzystaniu środków UE.

CH 3. „Poprawa estetyki miasta”

W celu stworzenia miejsc przyjaznych mieszkańcom budowano nowe i odnawiano istniejące skwery, parki, zaułki, tereny zieleni miejskiej.

W 2008 roku:

a) aktualna liczba parków – 7 o łącznej powierzchni 39,86 ha (park przy ul. Krakowskiej – 2,93 ha; Park Hutniczy – 4,93 ha; Park im. J. Kuronia – 5,05 ha; Park im. T. Kościuszki – 3,51 ha; Park im. Poległych Bohaterów – 14,76 ha; Park Rodzinny – 5,98 ha; Park im. Rotmistrza Witolda Pileckiego – 3,24 ha); oraz użytek zadrzewiony „Park im. Powstańców Śląskich – 329,18 ha i las komunalny – 186,93 ha,

b) zmodernizowano nw. Parki, skwery:

Lp.	Obiekt	Kwota
1.	Skwer przy Pomniku K. Miarki - 0,06 ha	Projekt: 26 840,00 zł Wykonanie: 395 757,11 zł
2.	Skwer przy ul. Brysza - 0,25 ha	Projekt: 6 710,00 zł Wykonanie: 120 793,29 zł
3.	Skwer przy Urzędzie Stanu Cywilnego – 0,06 ha	Projekt: 2 500,00 zł Wykonanie: 66 124,00 zł
4.	Park im. Jacka Kuronia – 5.05 ha – I etap	Projekt: 51 240,00 zł Wykonanie: 860 829,33 zł
5.	Zieleń Al. Korfańtego w Zabrze – 10,3 ha Etap V – Zieleń pomiędzy ul. G. Bruno a Ul. Heweliusza	Projekt: 20 008,00 zł Wykonanie: 288 929,57 zł

c) zmodernizowano nw. obiekty małej architektury:

Lp.	Obiekt	Kwota
1.	Pomnik Józefa Lompy wraz z otaczającym zieleńcem	Wykonanie: 49 959,00 zł
2.	Pomnik Karola Miarki	Wykonanie: 29 280,00 zł
3.	Przebudowa zbiorowej mogiły Powstańców Śląskich przy ul. Gogolińskiej	Projekt: 4 200,00 zł Wykonanie: 42 000,00 zł

Liczba roślin, które wzbogaciły kolekcję Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2008 roku.

Wyprodukowano:

- 2400 sztuk roślin doniczkowych
- 11735 sztuk roślin jednorocznych
- 5850 sztuk roślin dwuletnich
- 3550 sztuk roślin z kłaczy i cebul
- 513 sztuk (16 taksonów) z nasion otrzymanych w ramach Index seminum z innych ogrodów botanicznych.

W wyniku wymiany i darowizn otrzymano ok. 2000 sztuk nowych roślin (ok. 55 taksonów).

Liczba imprez zorganizowanych w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w 2008 roku:

- Występy orkiestry dętej 10 razy
- Bajka dla dzieci wystawiona przez Teatr Nowy w Zabrze – planowane 3 spektakle, odbyły się 2 (z powodu aury)
- Półkolonie dla dzieci – Magiczne wakacje 2 razy po tygodniu
- Bezpieczny Festyn
- Festiwal kwiatów – impreza trzydniowa, z czego 2 dni w Miejskim Ogrodzie Botanicznym.

Liczba osób, które odwiedziły Miejski Ogród Botaniczny w 2008 roku wyniosła około 35000 osób.

W 2008 roku oprócz standartowych wydatków takich jak: zakup nasion i innych środków do produkcji ogrodniczej (np. torf, nawozy), wydatków przeznaczonych na remonty (dokończenie wymiany kominów, wyremontowanie oczka, remonty i konserwacje ławek, koszy, placu zabaw) wykorzystano środki finansowe na:

- Zakup ławek i koszy na śmieci – 19 993,36 złotych
- Wydrukowanie książki przeznaczonej do sprzedaży gościom ogrodu: „Przewodnik po Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu” – 19 154,00 złotych
- Wydrukowanie widokówek oraz zakładek – 2 177,70 złotych
- Zakup elementów pergoli – 3 789,80 złotych
- Utrzymanie serwera i domeny Miejskiego Ogrodu Botanicznego (www.mob-zabrze.pl) – 488,00 złotych.

Przystąpiono do współpracy z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach celem opracowania koncepcji rozwiązań tzw. „Kwartалу Sztuki” obejmującego ul. Park Hutniczy z istniejącymi tam obiektami oraz propozycja budowy nowych dla twórczości artystycznej oraz przywołania wybranych elementów przedwojennego klimatu miasta. Dotyczy to adaptacji Biblioteki Donnersmarcków dla Filharmonii Zabrzeńskiej, adaptacji budynku dyrekcji Huty Zabrze na Ratusz Miejski, adaptacji obiektów na potrzeby Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Centrum usług hotelarsko – gastronomicznych oraz Inkubatora Przedsiębiorczości Twórczej przy ul. 3 Maja 95.

Działania w tym zakresie dotyczą przyszłych koncepcji i projektów wniosków o dofinansowanie z UE.

Dotacje celowe na dofinansowanie prac są przyznawane zgodnie z uchwałą Nr XLVII/595/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.12.2005 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy Miasta Zabrze.

Na podstawie Uchwały Nr XX/250/08 z dnia 18 lutego 2008 roku Rady Miejskiej w Zabrzu udzielono dotacji z budżetu miasta Zabrze na rok 2008 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Miasta.

W roku 2008 dofinansowano 12 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Miasta. W budżecie Gminy Miasta Zabrze przeznaczono na ten cel kwotę w wysokości 770 550,00 PLN.

Tym samym dofinansowano prace remontowo – konserwatorskie obejmujące elewacje, remonty dachów, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych zabytkowych budynków oraz konserwację drewnianej figury.

Przeprowadzone prace miały na celu poprawę stanu technicznego obiektów a tym samym przywrócenie walorów zabytkowych.

Wśród dofinansowania obiektów są cztery budynki kościołów (w tym trzy wyznania rzymskokatolickiego oraz jeden wyznania ewangelicko – augsburskiego), rzeźba z kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Pawła Apostoła w Zabrzu Pawłowie oraz sześć budynków mieszkalnych o charakterze czterorodzinnym oraz

wielorodzinnym, które zlokalizowane są w obrębie zabytkowego osiedla robotniczego wybudowanego przez hrabiego Franza von Ballestrema dla pracowników dawnej koksowni Glückauf w Zabrzu Rokitnicy.

Ponadto udzielono dotacji na remont budynku dawnego hotelu robotniczego tzw. „Domu Kawalera” kopali Ludwigsglück, będącego spuścizną zabudowy przemysłowej. Obecnie obiekt pełni funkcję budynku administracyjno – usługowego.

CH 4. „Poprawa jakości środowiska naturalnego”

Poprawa jakości środowiska naturalnego następuje w wyniku działań wspierających przedsięwzięcia zorientowane na jego poprawy.

Priorytetowym zadaniem w zakresie ochrony powietrza, podobnie jak w latach ubiegłych jest likwidacja niskiej emisji. W 2008 roku prowadzono dofinansowanie ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do poniesionych kosztów modernizacji ogrzewania. Zrealizowano 480 wniosków na łączną kwotę 629 880,00 zł.

Liczba zrealizowanych wniosków z zakresu zmiany systemu ogrzewania z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

<i>Rok</i>	<i>Zrealizowana liczba wniosków</i>	<i>Kwota refundacji [zł]</i>
1994 -2007	6 967	8 432 936,70
2008	480	629 880,00
RAZEM	7 447	9 062 816,70

Gmina przygotowała się do przystąpienia do Programu Ograniczenie Niskiej Emisji przy udziale środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Głównym celem Programu jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza poprzez wymianę starych, nieefektywnych, węglowych urządzeń grzewczych na kotły nowoczesne, o wysokiej sprawności i ekologiczne, montaż kolektorów słonecznych oraz inne prace termomodernizacyjne.

Gmina Miejska Zabrze w latach 2007-2008 pozyskała lub przystąpiła do pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć z zakresu termomodernizacji placówek miejskich z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach:

1. Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przy ul. Wyzwolenia 7 i 9 w Zabrzu (WFOŚiGW: dotacja 43 080,00 zł, pożyczka 77 174,00 zł)
2. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Klonowej 23 w Zabrzu (WFOŚiGW: dotacja 97 599,00 zł, pożyczka 401 377,00 zł)

3. Termomodernizacja budynku Miejskiego Zakładu Kąpielowego przy Pl. Krakowskim 10 w Zabrze – etap I (WFOŚiGW: pożyczka 238 886,00 zł)
4. Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 35 w Zabrze przy ul. Chopina 26 (WFOŚiGW: pożyczka 206 677,00 zł)
5. Termomodernizacja budynku Gimnazjum nr 24 przy ul. Zamenhofs w Zabrze (WFOŚiGW: wnioskowana kwota 1 422 500,00 zł)
6. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół nr 18 w Zabrze, ul. Konrada Sitki 55 (WFOŚiGW: wnioskowana kwota 1 324 393,52 zł)
7. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 7 przy ul. Pokoju 41 w Zabrze (WFOŚiGW: wnioskowana kwota 1 448 108,69 zł)

Zmniejszanie zanieczyszczenia wód związane jest z prowadzonym zadaniem „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Zabrze”

W ramach Projektu pn. „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Zabrze” zaplanowano pięć zadań na wykonanie robót budowlanych (poszczególne dzielnice miasta) oraz trzech podstawowych zadań na świadczenie usług. Zadanie 1 obejmuje dzielnice – Rokitnica i Grzybowice, Zadanie 2 – Pawłów, Kończyce, Osiedle Janek i Józefa oraz Centrum, Zadanie 3 – Zaborze, Makoszowi i Biskupice, Zadanie 4 – Maciejów i Mikulczyce. Zadanie 5 to „Przebudowa Oczyszczalni Ścieków Śródmieście”.

Zakres rzeczowy obejmuje:

- budowę i przebudowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i przepompowniami ścieków o łącznej długości ok. 127 km,
- budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami o łącznej długości ok. 101 km,
- budowę i przebudowę sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości ok. 76 km,
- budowę wodociągów przesyłowych o łącznej długości ok. 13 km,
- przebudowę oczyszczalni ścieków „Śródmieście”.

W chwili obecnej prace trwają już w ramach wszystkich zadań. Dla zadania 1: zaawansowanie rzeczowe wynosi ok. 45%, Zadanie 2: ok. 30%, Zadanie 3: ok. 35%, Zadania 4: ok. 64% i Zadanie 5: ok. 75%.

Całe przedsięwzięcie pn. „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Zabrze” będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, ograniczone zostaną zrzuty nieczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu, co przyczyni się do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych na tym terenie, wód gruntowych oraz do ochrony zasobów wód podziemnych. Budowa i przebudowa systemu wodociągowego, wpłynie na pełne wykorzystanie własnych ujęć wody oraz na znaczące zmniejszenie ilości awarii sieci wodociągowej, co pociąga za sobą zmniejszenie strat wody w systemie wodociągowym.

Powyższe działania wpłyną m.in. na zwiększenie stopnia niezawodności zaopatrzenia w wodę, skierowanie 100% ścieków bytowych do zmodernizowanych oczyszczalni ścieków, jak i przyrost obsługiwanej równoważnej liczby mieszkańców.

Szacuje się, iż projekt swym zasięgiem obejmie ponad 80 % powierzchni miasta, aby kompleksowo uporządkować gospodarkę wodno – ściekową w Zabrze.

Poprawa gospodarki wodno – ściekowej to także przebudowa Oczyszczalni Ścieków Śródmieście, co zmniejszy zanieczyszczenie wód, gdyż ograniczone zostaną zrzuty nieczyszczonych ścieków. W przypadku odpowiedniego gospodarowania odpadami skupiono się na modernizacji i rozbudowie Zakładu Segregacji oraz Kompostowni, a także systemu zbiórki odpadów.

W tym celu:

1. zgłoszono do opracowywanego Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami zadanie dotyczące rozbudowy Zakładu Segregacji i Kompostowni oraz budowy nowej kwatery składowiska odpadów dla Gminy Zabrze,
2. aktualnie opracowywany jest Gminny Plan Gospodarki Odpadami, zgodny z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami,
3. 30 września 2008r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy członkami Górnośląskiego Związku Metropolitalnego o współpracy w celu koordynacji działań mających na celu stworzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla miast na prawach powiatu, oraz przyjęcie przez Zgromadzenie GZM „Strategii rozwoju systemu gospodarki odpadami dla miast członkowskich GZM”,

oraz:

1. zawarto porozumienie z ElektroEko Organizacją Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A., w ramach którego od 1 listopada 2008r. uruchomiono stacjonarny punkt zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie Zakładu Stacji Segregacji przy ul. Cmentarnej 19f, oraz 8 punktów czasowych na terenie miasta.
2. zorganizowano mobilną zbiórkę odpadów problematycznych – w ramach akcji „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata”.

Zwracano również uwagę na zmniejszenie hałasu. Wzdłuż drogi krajowej DK 88 wybudowano ekrany akustyczne. Zakład Akustyki Technicznej, Techniki Laserowej i Radiometrii Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach wykonał opracowanie pn.: „Pomiary hałasu oraz analiza akustyczna w miejscu realizacji ekranów akustycznych na DK 88 w rejonie Zabrze – Maciejowa”. Przedmiotem badań ujętych w opracowaniu był hałas drogowy związany z ruchem samochodów odbywającym się po DK 88 w Zabrzu – Maciejowie w rejonie nowo wybudowanych ekranów po południowej stronie drogi.

Na terenach chronionych akustycznie, zlokalizowanych za wybudowanym południowym ekranem przy drodze DK 88 w Zabrzu – Maciejowie nie występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych zarówno w porze dnia jak i nocy. Jedynie mieszkańcy budynków znajdujących się na początku (ul. Krucza 3) lub końcu ekranu (ul. Prężyny) narażeni są na oddziaływanie hałasu mogącego przekraczać poziomy dopuszczalne. Przyczyną tego jest fakt, że w miejscach tych klimat akustyczny kształtowany jest także przez hałas emitowany z nie ekranowych odcinków drogi.

Analizy skuteczności wybudowanych ekranów dokonano porównując wyniki hałasu występującego w stanie aktualnym i przed zainstalowaniem ekranu. Z przedstawionych wyników wynika, że wybudowanie ekranu akustycznego

spowodowało obniżenie hałasu na terenach chronionych zlokalizowanych po południowej stronie drogi DK 88 o około 8 -12 dB (A) w stosunku do stanu przed ich wybudowaniem.

Zlecono wykonanie „Studium wykonalności dla projektu utworzenia Mapy Akustycznej Miasta Zabrze wraz z systemem do tej aktualizacji, zarządzania i udostępniania” celem pozyskania dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o dofinansowanie zadania z zewnątrz (RPO, Priorytet V, Działanie 5.4 – Zarządzanie środowiskiem).

Rok 2008 związany był również z działaniami zmierzającymi do trwałej likwidacji aktywności termicznej zwału „Ruda” i osiągnięciu efektu ekologicznego.

CH 5. „Współpraca wielopodmiotowa”

Współpraca wielopodmiotowa to wyraz wzmacniania procesu budowania społeczeństwa obywatelskiego w celu zwiększenia uczestnictwa mieszkańców Miasta w życiu społeczności lokalnej oraz rozwiązywaniu problemów nie tylko społecznych. Ważnym elementem tej współpracy jest współdziałanie z organizacjami pozarządowymi.

17.11.2008 r. Rada Miejska w Zabrzu podjęła Uchwałę Nr XXXII/419/08 w sprawie uchwalenia do realizacji Programu Współpracy Miasta Zabrze z Organizacjami pozarządowymi na rok 2009.

W roku 2007 podobna uchwała była podjęta na rok 2008. Celem tegoż Programu jest zapewnienie efektywnego wykonywania zadań własnych Miasta wynikających z przepisów prawa poprzez włączenie organizacji pozarządowych w realizację tych zadań przy optymalnym wykorzystaniu środków budżetowych.

Udostępniono lokal Zabrzeńskiego Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) mieszczący się w budynku przy ul. Brodzińskiego 4 w Zabrzu na prowadzenie działalności statutowej przez organizację.

Rozpoczęto prace koncepcyjne dotyczące budowy Centrum Kultury i Organizacji Pozarządowych.

Projekty działań organizacji pozarządowych znajdują możliwość realizacji i pozyskania środków na zadanie prowadzone przez nie w drodze przystąpienia do konkursu inicjatyw. Corocznie konkursy takie ogłaszane są przez Wydział Kultury i Sportu oraz Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu.

W zakresie prac inwestycyjnych aktywnie poszukuje się partnerów do współdziałania na rzecz rozwoju miasta, dotyczy to szczególnie projektów bardzo dużych inwestycji np. Centrum Przesiadkowego. Miasto nawiązało ścisłe kontakty z PKP S.A. Mimo inicjowania przedsięwzięć w ramach koncepcji partnerstwa publiczno – prywatnego bardzo trudno było rozpocząć ich realizację w świetle obowiązujących w 2008 roku przepisów prawnych.

Dobrze układa się współpraca z KZK GOP, ŚOT, GZM, Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów, Związkiem Miast Polskich, Polską Organizacją Turystyczną i innymi instytucjami w zakresie spraw dotyczących tematyki sprawnej organizacji pracy Gminy Miejskiej Zabrze na rzecz mieszkańców Miasta, na rzecz Regionu.

W ramach tej współpracy omawia się i dyskutuje sukcesy i porażki przy realizacji zadań własnych i zadań powierzonych Gminie. Wymienia się doświadczenia zawodowe, omawia się procedury postępowań, które dają dobre efekty lub dla których napotyka się na trudności. Szczególnie poświęca się dużo uwagi projektom prowadzonym przy współpracy z Górnośląskim Związkiem Metropolitalnym, czy to w zakresie strategii rozwoju regionu, czy też w przypadku zabiegania o środki unijne na rzecz modernizacji komunikacji publicznej (łącznie z KZK GOP i Tramwaje S.A. – wymiana torowisk, taboru, czy naprawy taboru transportowego. Również w ramach tej współpracy omawiane były koncepcje rozwiązania problemu odpadowego, czy też połączenia kolejowego z Portem Lotniczym w Pyrzowicach.

Oprócz współdziałania z partnerami regionalnymi, krajowymi przeprowadzono współpracę z miastami partnerskimi.

W 2008 roku w ramach współpracy z „zagranicą” zrealizowano:

- zorganizowanie wizyty i koncertu chrześcijańskiego zespołu młodzieżowego z Zahle – miasta partnerskiego Zabrze w Republice Libańskiej
- zorganizowane wizyty w Zabrzu przedstawicieli Urzędu Miasta Rotherham (Wielka Brytania) oraz Polsko – Brytyjskiej Izby Przemysłowo – Handlowej
- pomoc w organizacji Mistrzostw Europy Samorządowców
- wsparcie finansowe i merytoryczne programu pobytu w Zabrzu uczestników projektu pn. „Akademia Liderów i Liderów Dialogu Wielokulturowego”
- wsparcie finansowe i merytoryczne programu pobytu w Zabrzu młodzieży z Lund – miasta partnerskiego Zabrze w Szwecji
- wsparcie finansowe i merytoryczne programu pobytu w Polsce Orkiestry Młodzieżowej z Hamburga realizującej wspólnie z Zabrzańskim Chórem Młodzieżowym „Rezonans con tutti” projekt pn. „Niemieckie Requiem J. Brahmsa – koncert pamięci ofiar II wojny światowej”
- zorganizowanie wizyty w Zabrzu przedstawicieli Urzędu Miasta Essen (Republika Federalna Niemiec) zakończonej podpisaniem umowy o współpracy w dziedzinie spraw komunalnych
- zorganizowanie pobytu w Zabrzu zagranicznych uczestników 11 Międzynarodowego Festiwalu Rysowania Zabrze – Katowice 2008 z Kaliningradu, Równego i Trnavy
- zorganizowanie pobytu w Zabrzu Orkiestry 13 Korpusu Armii Ukraińskiej z Równego uczestniczącej w IV Zabrzańskim Festiwalu Orkiestr im. Edwarda E. Czernego
- zorganizowanie wizyty przygotowawczej do przystąpienia Zabrze do sieci CoNet powstającej w ramach programu unijnego URBACT II – wizyta koordynatorów sieci CoNet
- dofinansowanie udziału Zabrzańskiego Chóru Młodzieżowego „Rezonans con tutti” w konkursie chorów Trnava Choir Days 2008
- zorganizowanie programu wizyt oficjalnych delegacji z miast partnerskich Zabrze: Sangerhausen (RFN), Seclin (Francja) i Równie (Ukraina) z okazji święta 86 Rocznicy Nadania Zabrzu Praw Miejskich

- dofinansowanie wyjazdu grupy teatralnej „Atrum” do Rotherham (Wielka Brytania) w celu wzięcia udziału w projekcie „Muzyka dla Mieszkańców”
- zorganizowanie wizyty eksperta z ramienia Miasta Essen celem wymiany doświadczeń nadzoru właścicielskiego i zarządzania spółkami z udziałami miasta
- zorganizowanie wizyty przedstawicieli Rosarium Europejskiego w Sangerhausen celem zasadzenia róż z tegoż rosarium w Zabrze
- dofinansowanie wyjazdu młodzieży z zabrzańskiego Zespołu Szkół Nr 11 do Sangerhausen w ramach wymiany młodzieżowej z miastami partnerskimi
- zorganizowanie wizyty zespołu folklorystycznego z Równego – miasta partnerskiego Zabrze na Ukrainie, który wystąpił podczas II Parady Regionów
- zorganizowanie wizyty w Zabrzu ambasadorów Panamy i Kolumbii.